REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny [illegible]
Telefony redakcji 550-[illegible]; 555-10, — Telefon administracji 587-60 — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz. od 8—16, w soboty od 8—15

Czwartek, 14 października 1948

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Cena 5 zł

Nr 284 | Kraków | Rok 57

Wzmocnienie pokoju bezpieczeństwa i demokracji

pragnieniem milionów prostych ludzi na całym świecie

Przemówienie wicemin. Wyszyńskiego na Komisji Politycznej ONZ

PARYŻ (PAP) — Na Komisji Politycznej ONZ przemawiał przewodniczący delegacji radzieckiej wiceminister Wyszyński, którego wystąpienie uważane jest za najważniejsze wydarzenie w dotychczasowym przebiegu sesji ONZ.

Przemówienie to reasumujące debatę nad radzieckim wnioskiem w sprawie rozbrojenia, wygłoszone zostało w wypełnionej do ostatniego miejsca sali obrad. Obecni słuchali słów Wyszyńskiego w skupieniu i śledzili argumentację mówcy z głębokim zainteresowaniem.

Gdy Wyszyński, polemizując z przeciwnikami wniosku radzieckiego, odsłaniał w sposób dobitny absurdalność, [illegible] śmieszność [illegible] bloku anglosaskiego, audytorium żywo reagowało, nie ukrywając swej aprobaty.

Przemówienie Wyszyńskiego trwało trzy godziny i według komentarzy w kuluarach nie może pozostać bez wpływu na dalszy tok prac Generalnego Zgromadzenia.

ROZPRAWA Z P. BEVINEM

Polemizując z wywodami poprzednich mówców, którzy usiłowali dowieść, jakoby Związek Radziecki był przeciwny współpracy z mocarstwami zachodnimi, Wyszyński oświadczył, że Komisja Polityczna ONZ nie została stworzona dla prowadzenia teoretycznych dyskusji na temat marksizmu - leninizmu.

Skoro jednak [illegible] tu te sa-

(Dokończenie na str. 2)

Delegacja bratniej Bułgarii serdecznie witana

na ziemi polskiej

KRAKÓW (JN) — Na zaproszenie premiera tow. Cyrankiewicza przybyła do Polski wycieczka bułgarska działaczy politycznych, społecznych i kulturalnych.

W skład wycieczki wchodzą m. in.: minister kultury i sztuki Czerwenkow, min. sprawiedliwości Najdenow, wicemin. spraw zagr. Ganowski, wicemin. elektryfikacji Kairakow, wicemin. pracy Abzyjew, wicemin. handlu Koczemidow, dyrektor przemysłu chem. Delczew, dyrektor przemysłu żelaznego Ganew, dyrektor filmu bułgarskiego Angelo, naczelnicy wydziałów ministerialnych i sekretarze generalni czołowych instytucji bułgarskich, delegacje rad narodowych, naukowcy, literaci, artyści i przodownicy pracy.

Na lotnisku krakowskim przedstawicieli bratniego narodu bułgarskiego powitali minister pełnomocny Bułgarii w Polsce Kagarow [illegible] w Warszawie dr Kujew. W imieniu społeczeństwa krakowskiego gości bułgarskich przywitali: przewodniczący WRN Klimczewski, wicewojewoda Przybysz, prezydent miasta tow. dr Dobrowolski, wiceprezes Komitetu Słowiańskiego Batowski, sekretarz generalny Tow. Przyjaźni Polsko-Bułgarskiej w Warszawie Rubach, przedstawiciele partii robotniczych tow. tow. Masło i Łapot, [illegible] tarz OKZZ tow. Susul i inni.

Gościom bułgarskim towarzyszył z ramienia Rządu Polskiego dyrektor Biura Prezydialnego Prezydium Rady Ministrów tow. Skowroński, radca MSZ Groliński i attache prasowy poselstwa polskiego w Sofii — Dankowicz.

(Dokończenie na str. 2)

Dzieci polskie — ofiary faszyzmu wydane gen. Franco

GENEWA — Przytaczając wiadomość podaną przez organ międzynarodowej katolickiej organizacji charytatywnej, „Caritas", szwajcarskie pismo „Vorvaerts" donosi, że grupa polskich dzieci została przewieziona z austriackiego obozu dla wysiedlonych do faszystowskiej Hiszpanii. Dzieci te są sierotami po rodzicach zamordowanych w hitlerowskich obozach koncentracyjnych.

„Vorvaerts" donosi również, [illegible] dzieci te zostały umieszczone [illegible] obo[illegible] w pobliżu Barcelony i zapytuje, [illegible] odpowiednie agencje Organizacji Narodów Zjednoczonych będą badać sprawę dzieci, które są ofiarami faszyzmu i które ponownie dostały się pod władzę faszystowskiego reżimu w Hiszpanii?"

Ruch strajkowy ogarnie Włochy

RZYM. — Włoscy urzędnicy państwowi mają zamiar rozpocząć we czwartek, a najdalej w piątek strajk.

Pierwszy strajk, w którym weźmie udział tylko specjalne kategorie, będzie nosił charakter ostrzegawczy, lecz jeśli rząd nie zmieni swego stanowiska, strajk obejmie wszystkich pracowników państwowych.

Wysłanie delegatów ONZ do 70 kolonii

proponuje przedstawiciel radziecki

PARYŻ. — Przedstawiciel radziecki w komisji ONZ dla terytoriów nieautonomicznych, Kugalenkow, zaproponował, aby ONZ wysłała misję do 70 krajów kolonialnych, celem zbadania na miejscu warunków socjalnych i politycznych, w których żyje ludność. Delegat radziecki [illegible] ONZ została upoważniona do odbierania i rozpatrywania petycji, wpływających [illegible] przedstawicieli społeczeństw krajów kolonialnych.

Kugalenkow stwierdził, że komisja ONZ dla terytoriów nieautonomicznych praktycznie nie robi nic, aby dopomóc narodom kolonialnym w osiągnięciu samorządu. Delegat radziecki domaga się, aby ośm państw, posiadających kolonie, przedstawiały ONZ corocznie sprawozdania na temat postępu politycznego i społecznego w ich posiadłościach kolonialnych, do czego są zobowiązane na podstawie Karty ONZ.

O demokrację i niezależność Włoch

walczy włoska partia komunistyczna

RZYM. — Dziennik „Unita" opublikował rezolucję, uchwaloną na ostatnim posiedzeniu Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Włoch.

Po stwierdzeniu, że w ciągu ostatnich miesięcy walka klasowa uległa zaostrzeniu tak na terenie kraju, tak i na forum międzynarodowym, rezolucja podkreśla, iż „największym niebezpieczeństwem dla klasy robotniczej oraz tych, którzy walczą o demokrację i pokój, jest niebezpieczeństwo oportunizmu, polegającego na niedocenianiu sił własnych i przecenianiu sił przeciwnika".

Rezolucja zaznacza, że linia włoskiej partii komunistycznej opiera się na założeniach, sprecyzowanych przez VI Kongres Partii, które bez zmian zostają utrzymane. Włoska partia komunistyczna w dalszym ciągu będzie walczyła o: 1) pokój i niezależność kraju, 2) poszanowanie konstytucji demokratyczno - republikańskiej i realizowanie je wytycznych, 3) obronę gospodarki narodowej, obronę i podniesienie stopy życiowej mas robotniczych miasta i [illegible].

Celem komunistów — głosi rezolucja — jest zjednoczenie wszystkich sił opozycji w ramach obszernej koalicji demokratycznej.

§ 1 Deklaracji Praw Człowieka uchwalony

PARYŻ — Po długich dyskusjach, trwających około 6 tygodni trzecia komisja spraw społecznych humanitarnych i kulturalnych Zgromadzenia Ogólnego ONZ uchwaliła paragraf pierwszy Deklaracji Międzynarodowej Praw Człowieka opracowanej w Genewie przez komisję praw człowieka i przekazanej trzeciej komisji przez radę gospodarczo-społeczną.

Ostateczny tekst paragrafu pierwszego Międzynarodowej Deklaracji Praw Człowieka, brzmi jak następuje:

„Istoty ludzkie, rodzą się wolne i równe pod względem godności i praw. Obdarzone rozumem i świadomością powinny postępować w stosunku do innych w duchu braterstwa".

Kiedy przewodniczący komisji minister Malik, oznajmił, że paragraf pierwszy Deklaracji Międzynarodowej został uchwalony jednomyślnie, wszyscy delegaci oklaskami dali wyraz swemu zadowoleniu.

Za jednością Niemiec i wznowieniem rozmów przez Wielką Czwórkę

wypowiedziała się demokratyczna opinia niemiecka

BERLIN — Przewodniczący prezydium Niemieckiej Rady Ludowej złożyli oświadczenie na temat sytuacji w Berlinie.

Zgoda mocarstw zachodnich w „kwestii berlińskiej" — o czym głosi dyrektywa z 30 sierpnia — została przekreślona na skutek stanowiska gubernatorów w zachodnich Niemczech, którzy nie zastosowali się do dyrektywy w sprawach dotyczących kontroli nad komunikacją lotniczą, kompetencji komisji finansowej 4 mocarstw oraz 4-stronnej kontroli nad handlem. Nie bacząc na to, iż rząd radziecki w swej nocie z 25 września poszedł na ustępstwa wobec zachodnich mocarstw okupacyjnych w kwestii licencjonowania handlu, zerwały one pertraktacje i przekazały sprawę Berlina Radzie Bezpiecz., jednakże rozpatrzenie tej sprawy nie leży w kompetencji Rady Bezpieczeństwa i, praktycznie rzecz biorąc, nie może ona rozstrzygnąć problemu niemieckiego. Uprawniona do tego jest wyłącznie rada ministrów spraw [illegible] granicznych mocarstw sojuszniczych. Decyzja Rady Bezpieczeństwa z 6 października [illegible] nieograniczony dyskusji [illegible] „kwestia berlińska" stanowi [illegible] powyższego poglądu.

[illegible] się aby [illegible] spraw zagranicznych [illegible] wznowiła [illegible] pertraktacje w sprawie Ni[illegible].

Zachodnie mocarstwa okupacyjne — głosi dalej oświadczenie niemieckiej rady ludowej — które spowodowały konflikt berliński usiłują wykorzystać [illegible] [illegible]mnej wojny przeciwko Związkowi Radzieckiemu i wszystkim postępowym siłom. Usiłują one odwrócić uwagę opinii świata od tego faktu, że rozczłonkowanie Niemiec, utworzenie separatystycznego państwa zachodniego oraz włączenie go do bloku zachodniego było przyczyną konfliktu i wytworzyło sytuację, która zagraża pokojowi.

Zachodnie mocarstwa okupacyjne które w grudniu ub. roku zerwały londyńską sesję rady ministrów spraw zagranicznych ponoszą również odpowiedzialność za to, że naród niemiecki dotychczas nie posiada jeszcze traktatu pokojowego i rządu centralnego. Niemiecka rada ludowa w imieniu narodu niemieckiego i w oparciu o uchwały poczdamskie — stwierdza na zakończenie oświadczenia — wypowiada się:

1) za wznowieniem rozmów w radzie ministrów spraw zagranicznych

2) za wydaniem odpowiedniej ustawy przez radę kontroli lub przeprowadzeniem referendum ludowego w sprawie jedności Niemiec.

3) za utworzeniem rządu ogólnoniemieckiego oraz opracowaniem konstytucji ogólno - niemieckiej.

Pół miliona złotych przekazali polscy górnicy

na pomoc dla strajkujących górników we Francji

KATOWICE (X) Jak już pisaliśmy, strajk górników francuskich, walczących o poprawę swego bytu, wywołał żywy oddźwięk w całej polskiej klasie robotniczej.

Między innymi, wyrazem tego [illegible] ja depesza, skierowana do górników francuskich przez Zarząd Główny Centralnego Związku Zawodowego Górników w Polsce.

Obecnie górnicy polscy postanowili pośpieszyć z pomocą finansową dla strajkujących górników francuskich, przekazując [illegible] [illegible]ona złotych.

Polska klasa robotnicza, a wśród niej czołowy oddział proletariatu — górnicy, dała tym dowód swej solidarności z robotnikiem francuskim, walczącym [illegible] kapitalisty [illegible].

Kobiecy aktyw związkowy

obradował w Katowicach

KATOWICE (X) W Katowicach odbyła się ogólnokrajowa konferencja aktywu kobiecego Związków Zawodowych: Górników, Metalowców i Pracowników Przemysłu Chemicznego, która zgromadziła około 200 referentek wydziałów kobiecych przy zarządach głównych i oddziałach tych Związków oraz przodow[illegible].

Tematem narady były sprawy związane z warunkami [illegible] cia kobiet, zatrudnionych w podziemnych wyżej gałęziach przemysłu.

Biorące udział w dyskusji aktywistki związkowe [illegible] m. in., na fakt, że nie wszyscy kierownicy przedsiębiorstw przemysłowych ustosunkowują się należycie do potrzeb kobiet pracujących. Omawiano także kwestię zaopatrzenia robotnic na okres zimowy.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa udziału kobiet w akcji współzawodnictwa pracy. Aktywistki związkowe w imieniu tysięcy kobiet, zatrudnionych w takich przemysłach, jak górnictwo węglowe, hutnictwo, przemysł metalowy i chemiczny, podkreślały, że kobiety w pełni rozumieją potrzebę podnoszenia wydajności pracy, co w rezultacie daje poprawę bytu klasy robotniczej.

Dyskusję podsumowała w obszernym przemówieniu kierowniczka wydziału kobiecego KC PPR [illegible] Orłowska, która omówiła aktualne zadania, jakie mają [illegible] pracujące.

Obradom przewodniczyła kierowniczka wydziału kobiecego przy zarządzie głównym CZZO tow. Sławutowa. Sytuację kobiet, zatrudnionych w przemyśle węglowym, referowała wiceprzewodnicząca oddziału CZZO w Zabrzu tow. Nyklowa.

Dziennik „Prace" o przemówieniu tow. Cyrankiewicza

PRAGA — Dziennik praski „Prace" w artykule na temat przemówienia premiera Cyrankiewicza, wygłoszonego w czasie obrad Centralnego Komitetu Wykonawczego PPS stwierdza iż stanowi one bardzo ważny etap na drodze do zjednoczenia polskiej klasy robotniczej.

Etap ten — pisze dziennik — został osiągnięty dzięki niezłomnej linii marksistowskiej, stosowanej przez PPR i jej kierownictwo, które szczerze i otwarcie przeprowadziło krytykę własnych błędów. Pomogło to bratniej partii PPS do wykrystalizowania linii bojowej, mającej za swą podstawę i za swój cel ideową i polityczną jedność klasy robotniczej.

Wzmocnienie pokoju bezpieczeństwa i demokracji pragnieniem milionów prostych ludzi na całym świecie

Przemówienie wiceministra Wyszyńskiego na Komisji Politycznej ONZ

(Dokończenie ze str. 1)

gadnienia, to musi odpowiedzieć. Jeżeli laury pana Bevina, który wdał się w długie rozważania na temat marksizmu - leninizmu nie dają spać panu Austinowi i panu Mac Neilowi, to jestem gotów pod ciąć rękaw co" — oświadcza Wyszyński. Mac Neil zacytował tu cytat z pism Lenina, stwierdzający, że w obliczu trudności należy czasem kroczyć drogami okólnymi, a nie chodzić prosto.

Uważam powiedział Wyszyński, że Mac Neil rozumie dobrze, iż wspinając się w górę, należy czasem chodzić zygzakiem. Nie należy walić głową o mur, negując fakty. Niekiedy trzeba się nawet cofać.

Taka była taktyka Kutuzowa, który pobił Napoleona. Taka była taktyka Stalina, który pobił Hitlera. Zresztą również przeciwnicy ZSRR w [illegible] manewr taktyczny [illegible] zygzakami do propozycji radzieckich. Nie śmią oni odrzucić [illegible] propozycji radzieckiej [illegible] się opinii publicznej.

MOŻNA ZE SOBĄ WSPÓŁPRACOWAĆ

W DALSZYM CIĄGU MÓWCA ZATRZYMUJE SIĘ NA ARGUMENTACH TYCH DELEGATÓW, KTÓRZY ZARZUCALI ZWIĄZKOWI RADZIECKIEMU BRAK WOLI WSPÓŁPRACY. MOŻNA ŻYĆ W RÓŻNYCH SYSTEMACH GOSPODARCZYCH I SPOŁECZNYCH — POWIEDZIAŁ WYSZYŃSKI, ALE JEŻELI ROZUMIE SIĘ I JEŻELI SZANUJE SIĘ WZAJEMNE INTERESY, TO WBREW RÓŻNICOM USTROJÓW, IDEOLOGII I POGLĄDÓW MOŻNA ZE SOBĄ WSPÓŁPRACOWAĆ.

ISTOTA PROPOZYCJI RADZIECKIEJ

W dalszym ciągu Wyszyński przypomina treść propozycji [illegible] o ograniczeniu zbrojeń, [illegible] że Związek Radziecki nie żądał ogólnej redukcji zbrojeń, a tylko zmniejszenie o jedną trzecią zbrojeń pięciu wielkich mocarstw, które posiadają przygniatającą większość uzbrojenia na [illegible] są odpowiedzialne za [illegible] pokoju i bezpieczeństwa.

I wówczas delegat Luksemburga powiada: „Nie chcemy redukcji zbrojeń. Nie któż o to was prosi panowie, wcale tego nie potrzebujemy— oświadcza wiceminister Wyszyński. (Oświadczeniu temu towarzyszy ogólna wesołość na sali).

Nie można się oczywiście spodziewać, że koła, które uważają zyski wojenne za mannę niebiańską — jak krezus i sama wojnę — będą popierać propozycje radzieckie. Zgódźcie się na redukcję o jedną trzecią zbrojeń i sił zbrojnych pięciu stałych członków Rady Bezpieczeństwa, a wówczas wyłożymy karty na stół. Wyłożymy wszystkie nasze karty, ale wyłóżcie wasze obok naszych".

„Nie jesteśmy „pacyfistami" — stwierdza Wyszyński — choć się to panu Austinowi nie podoba, ani „jaroszami". Gdybyśmy byli pacyfistami i jaroszami dawno by nas pożarto. Nie jesteśmy pacyfistami w tym sensie, że nie odrzucamy wojny sprawiedliwej, którą się prowadzi aby się bronić przeciwko agresji. Cóż w tym dziwnego?"

SŁOWO O „PODSTĘPACH"

Przechodząc do zarzutu, że komuniści posługują się „podstępami" Wyszyński przypomina historię osławionego „protokółu M" ogłoszonego w styczniu br. przez brytyjskie ministerstwo spraw zagranicznych, a który „ujawniał" komunistyczne plany wywołania powstania w Niemczech Zachodnich.

Ale jednak sam minister Mc Neil [illegible] w Izbie Gmin, że „protokół M" budził wątpliwości, później zaś dziennik „New York Times" ujawnił, że chodziło o fałsz.

WYDATKI ZSRR NA ZBROJENIA

W dalszym ciągu Wyszyński cytuje cyfry budżetów radzieckich, które wskazują na stałe zmniejszanie się wydatków na zbrojenia.

W roku 1940 wydatki zbrojeniowe ZSRR pochłaniały 32,5 proc. wszystkich wydatków. W roku 1941 cyfra ta wzrosła do 52 proc., ale w roku 1946 spadła do 23,9 proc., w roku 1947 do 18,4 proc., a w roku 1948 do 17,9 proc.

Wiceminister Wyszyński wskazuje na to, że od chwili zakończenia wojny przeważającą część wydatków budżetowych Związek Radziecki poświęca na odbudowę pokojową. Związek Radziecki potrzebuje kolei, domów, fabryk, szpitali, lekarzy, traktorów, ziarna i bydła wskutek straszliwych spustoszeń spowodowanych przez wojnę. Jest jasne, że zasoby na te cele pokojowe pochodzą z tych samych źródeł, jakie zasilają wydatki wojskowe.

Podczas, gdy wydatki wojskowe Związku Radzieckiego spadają gwałtownie, wydatki te w USA i Wielkiej Brytanii przekraczają obecnie wszystkie inne działy budżetu.

„WYŁÓŻMY KARTY NA STÓŁ"

W tym miejscu przemówienia wiceminister Wyszyński składa następujące oświadczenie: „Mówią nam tu, że żądano od nas informacji o naszych siłach zbrojnych i że informacji tych nie dostarczyliśmy. Delegat Syrii wyjaśnił, że tych informacji zażądano od wszystkich, i że nikt ich nie dostarczył, ale zarzut jest skierowany w naszą stronę. Myślę, że nie mamy obowiązku dostarczania pod każdym [illegible] tekstem każdej komisji informacji o stanie naszych wojsk o naszych zbrojeniach. Wyłożymy karty na stół, kiedy będzie to miało praktyczne znaczenie. Zgódźcie się z naszą propozycją, albo sami wystąpcie z propozycją o zakazie broni [illegible].

TYLKO NA ZASADZIE RÓWNOŚCI

Współpraca może się rozwijać tylko na zasadzie równości. Różnica ustrojów nie stanowi przeszkody do porozumienia, w świecie kapitalistycznym wybuchały wojny również przed powstaniem Związku Radzieckiego.

Czy druga wojna światowa rozpoczęła się jako wojna dwóch [illegible] jów? Rozpoczęła się ona w ramach ustroju kapitalistycznego i następnie odwróciła się przeciwko [illegible] stwu socjalistycznemu. W wojnie tej mieliśmy sojuszników angielskich i amerykańskich. Różne [illegible] gdzie we wspólnym [illegible] dzi o wzmocnienie pokoju, bezpieczeństwa i demokracji.

W [illegible] Wyszyński [illegible]

„Delegacja radziecka [illegible] w dalszym ciągu popierać [illegible] swą propozycję. Wiemy dobrze, że będzie trudno innym członkom komisji wystąpić przeciwko tej propozycji. Mylą się oni, jeżeli wyobrażają sobie, że ich odmowa znalazła by zrozumienie i aprobatę [illegible] szarych ludzi w ich własnych krajach".

Delegacja bułgarska zwiedziła Kraków

(Dokończenie ze str. 1)

W salach Grand Hotelu podejmował gości przewodniczący WRN Klimaszewski, który w swym przemówieniu powitalnym podkreślił wagę przyjaźni narodów demokracji ludowej. W odpowiedzi min. Czerwenkow wzniósł okrzyk za pomyślność rozwoju socjalizmu w zaprzyjaźnionych krajach słowiańskich.

Wieczorem tego dnia goście bułgarscy obecni byli na przedstawieniu „Snu nocy letniej" w teatrze Słowackiego, gdzie imieniem miasta serdecznie ich powitał prezydent [illegible] Dobrowolski. Po przedstawieniu przedstawicieli społeczeństwa bułgarskiego podejmował wojewoda krakowski, tow. dr. Pasenkiewicz.

W czasie drugiego dnia swojego pobytu w Krakowie goście bułgarscy zwiedzili muzea i zabytki miasta oraz podejmowani byli w Zarządzie Miejskim, po czym udali się do Wieliczki i Katowic.

Pobyt gości bułgarskich w Polsce trwać będzie tydzień.

OBOWIĄZKIEM

KAŻDEGO OBYWATELA

JEST ZWIEDZENIE WZO

Młodzież Stolicy w hołdzie bohaterom bitwy pod Lenino

WARSZAWA. „Lenino to symbol wspólnej walki i bohaterstwa polsko - radzieckiego, Lenino to symbol zwycięskiej walki o nową Polskę, Polskę — dążącą do socjalizmu" — stwierdził wśród burzy oklasków min. Stefan Matuszewski, przemawiając [illegible] akademii młodzieży szkół [illegible] 6 rocznicy bitwy pod Lenino.

Salę Teatru Powszechnego w Warszawie [illegible] 12 bm. licznie zgromadzona [illegible] z ponad 100 szkół stolicy. Na ścianach widniały transparenty z hasłami, głoszącymi przyjaźń narodu polskiego i radzieckiego oraz braterstwo broni Wojska Polskiego i Armii Radzieckiej.

Po odegraniu hymnów państwowych Polski i Związku Radzieckiego, zagaił akademię przedstawiciel Kuratorium Warszawskiego ob. Bielecki.

Referat na temat piątej rocznicy bitwy pod Lenino wygłosił przewodniczący Zarządu Głównego T. P. Ż. minister Stefan Matuszewski.

„Na polach bitwy pod Lenino — oświadcza m. in. mówca — zrodziło się braterstwo broni żołnierza polskiego i radzieckiego, przyjaźni, która dała podstawę odrodzenia się wolnej i demokratycznej Polski Ludowej. Przyjaźń ta pogłębiła się w latach wytężonego wysiłku odbudowy i walki o pokój.

„W naszym wysiłku pokojowym nie jesteśmy izolowani. Związek Radziecki, kraje demokracji ludowej i masy pracujące całego świata stoją na straży pokoju. Siły pokoju wciąż wzrastają. Źródła ich tkwią w patriotyzmie, wynikają z proletariackiego internacjonalizmu, z tych samych podstaw, z jakich wyrastała postawa i szlak bojowy bohaterów spod Lenino, Warszawy i Berlina".

Ostatnim słowom tow. Matuszewskiego towarzyszyły długotrwałe oklaski młodzieży i okrzyki na cześć Prezydenta Rzeczypospolitej Bolesława Bieruta, Generalissimusa Stalina i bohaterskiego Wojska Polskiego.

W imieniu T. P. Ż. min. Matuszewski wręczył na ręce płk. Barała dar dla Dywizji im. Tadeusza Kościuszki płaskorzeźbę z brązu z popiersiem Kościuszki i napisem: „Za naszą i Waszą wolność. W piątą rocznicę bitwy pod Lenino [illegible] — Zarząd Główny T. P. Ż."

Życie w ZSRR

Naj... naj... naj

Najgłębsze jezioro świata Bajkał znajduje się w środkowej Syberii i jest po jeziorze Wiktorii w Afryce i jeziorach kanadyjskich największym na świecie zbiornikiem wód słodkich. Głębokość jego dochodzi do 1.741 m, powierzchnia zaś wynosi 34.239 km. Nazwa „Bajkał" pochodzi od tatarskiego „Baj-Kul" — wielka woda.

Najgłębszy szyb świata posiada Związek Radziecki w rejonie miasta Baku na półwyspie Apszerońskim. Głębokość jego wynosi 3.984 m, a wieża ma wysokość 52 metry.

Docent uniwersytetu leningradzkiego Brunelli skonstruował najmniejsze na świecie obserwatorium magnetyczne, które waży zaledwie 20 kg i mieści się w małej walizce podręcznej. Oryginalny ten aparat, tak zwany rejestrator magnetyczny wypróbowano w Naukowo-Badawczym Instytucie Arktycznym w Leningradzie. Posługują się nim ekspedycje naukowe, udające się do odległych terenów Dalekiej Północy. W marszu można go ustawić w ciągu 30 minut.

Największym ze znanych dotąd lodowców wysokogórskich jest „Lodowiec Pietrowa", który znajduje się w górach kirgiskich i daje początek wielkiej rzece Syr-Darii. Długość jego wynosi 26 km a szerokość 2 km.

Najwięcej długowiecznych ludzi znajdujemy w Gruzji, w której często spotyka się wsie, zamieszkane przez stulatków. Jednym z takich długowiecznych Matuzalemów Związku Radzieckiego jest stu kilkunastoletni kowal Gruzin, nazwiskiem Gorgasiidze. Pracuje on w swoim zawodzie codziennie przez kilka godzin i cieszy się jak najlepszym zdrowiem.

Największym niewątpliwie kinem świata dysponuje Moskwa. Jest to kino „Gigant", które może pomieścić około piętnastu tysięcy widzów. Kino to powstało przed 20 laty w Parku Kultury i Odpoczynku. Stanowi ono dla wszystkich pracujących stolicy Związku Radzieckiego miłą i kulturalną rozrywkę po pracy.

Jeden z największych okazów wieloryba upolowali rybacy radzieccy przy wybrzeżu Kamczatki. Ważył on 105 ton w tym samo serce 250 kg.

Najwyższy punkt, zamieszkany przez ludzi, posiada Związek Radziecki. Jest nią stacja meteorologiczna, znajdująca się na zboczu Elbrusa. Leży ona 4.250 metrów ponad poziomem morza. (LEW)

Fiasko polityki mocarstw zachodnich w sprawie Berlina

stwierdza publicysta radziecki

MOSKWA. — Znany publicysta radziecki Borys Isakow stwierdza na łamach „Prawdy", że akcja mocarstw zachodnich w Radzie Bezpieczeństwa, związana t. zw. „sprawą berlińską", doznała fiasku.

Już obecnie wielu dzienników amerykańskich, angielskich i francuskich przyznaje, że przekazanie sprawy Berlina Radzie Bezpieczeństwa było sprzeczne ze statutem ONZ i że akcja ta nie mogąc dać żadnych faktycznych wyników, wyrządziła jedynie poważną szkodę Organizacji Narodów Zjednoczonych. Szczególnie znamienne jest stanowisko rządu francuskiego. Powszechnie twierdzi się, że rząd francuski początkowo usiłował przeciwstawić się demarche trzech mocarstw w kwestii berlińskiej, następnie jednak pod naciskiem rządów USA i Wielkiej Brytanii przyłączył się do tego wystąpienia. Obecnie — jak wynika z informacji „New York Times" i Agencji Reutera, w kierowniczych kołach francuskich wyraża się ubolewanie z powodu pośpiechu, z jakim działały trzy mocarstwa zachodnie.

Tego rodzaju nastroje — stwierdza „Prawda" — są zupełnie zrozumiałe. Francja powinna jeszcze aniżeli jej partnerzy anglosascy rozumieć niebezpieczeństwo przekształcania problemu niemieckiego w przedmiot intryg politycznych i podejrzanej gry dyplomatycznej bez uwzględnienia słusznych interesów innych państw. W każdym razie — konkluduje publicysta — mocarstwa zachodnie natknęły się na poważne trudności w awanturze, którą same wszczęły. Teraz już nie tylko obserwatorzy, lecz i sami inicjatorzy tej awantury widzą, że jest ona skazana na niepowodzenie.

Sąd doraźny w Sosnowcu

Skazanie bandytów, którzy grasowali w Zagłębiu Dąbrowskim

SOSNOWIEC (o) — Sąd Okręgowy w Sosnowcu rozpatrywał w trybie doraźnym sprawę bandytów, którzy dokonywali śmiałych napadów rabunkowych na terenie Dąbrowy i Będzina.

Na ławie oskarżonych zasiedli: 20-letni Jan Plasza, St. Miras, [illegible] Zygmunt Mosur — mieszkańcy Dąbrowy, oraz 18-letnia Maria Sołtysikówna z Bytomia i 20-letni Włodzimierz Rozpopow, zamieszkały w Będzinie.

Dokonywali oni napadów z bronią w ręku, na mieszkania prywatnych przedsiębiorców, a gdy ci odmawiali wydania pieniędzy, grozili im śmiercią, przy czym opornych bili. Były wypadki, że napastnicy, wchodząc do mieszkania, przedstawiali się za funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej.

Herszt tej bandy [illegible] Trela, który zdołał zbiec i obecnie ukrywa się w strefie niemieckiej. Kochanką Treli i współtowarzyszką napadów rabunkowych, przebierając się przy „robocie" za mężczyznę, była [illegible] Maria Sołtysikówna, która wyrokiem Sądu Wojskowego w Katowicach skazana została na 15 lat więzienia.

Po całodziennej rozprawie Sąd wydał wyrok, skazując J. Plaszę na 7 lat więzienia, St. Mirasa — 5 lat, Marię Sołtysikównę — 3 lata, Z. Mosura — 4 lata i W. Rozpopowa na 3 lata więzienia.

Wszystkich oskarżonych pozbawiono praw obywatelskich i publicznych od lat 3 do 5. W motywach wyroku Sąd podkreślił, że ze względu na młodociany wiek oskarżonych wymierzył im łagodną karę.

Elementy prawicowe i klasowo obce muszą odejść

Na terenie całego kraju odbywają się ostatnio wojewódzkie konferencje PPS, na których aktywy partyjne podejmują uchwały tak niecodzienne w naszym życiu partyjnym, a tak charakterystyczne dla obecnej sytuacji. Stojąc na gruncie uchwał władz naczelnych PPS, realizując konsekwentnie linię marksistowsko-leninowską, aktyw partyjny usuwa z szeregów prawicowców oraz element klasowo obcy. W uchwałach spotykamy nazwiska dotychczasowych działaczy, którzy w Partii odgrywali niejednokrotnie nawet w skali naczelnej [illegible] muszą odejść.

Niezbędny proces

Jest to proces czasem może przykry, ale konieczny. Przy [illegible] do zakończenia etapu, [illegible] realizuje się jedność partii robotniczych, nie wolno zapominać, że przed przyszłą Zjednoczoną Partią Klasy Robotniczej stoją olbrzymie zadania. Jesteśmy na drodze realizacji socjalizmu i aktyw partyjny musi się składać z ludzi którzy są świadomi celów tej drogi i sposobów, które pozwolą wykonać te zadania osiągnąć, którzy wierzą w słuszność drogi i [illegible] lowość metod.

Odejść więc muszą ludzie, obarczeni bagażem odchyleń i wątpliwości, którego nie umieli czy nie chcieli się pozbyć, którzy na drodze do socjalizmu mieli ustalone „przystanki", poza które wychodzić z najrozmaitszych względów uważali za niewskazane, a nawet niedopuszczalne. W nowej, Zjednoczonej Partii nie ma miejsca dla ludzi, których dotychczasowa postawa niejednokrotnie maskowana formalnym podporządkowaniem się generalnym rozkazom Partii była podyktowana oportunizmem, albo też była tylko zwykłym wybiegiem.

Równocześnie następuje oczyszczanie szeregów partyjnych [illegible] elementu klasowo obcego, [illegible] wrogiego. W uchwałach aktywów wojewódzkich czytamy o usuwaniu kupców, restauratorów, spotykamy się z określeniem, że chodzi o element spekulancki.

Odbywa się więc konsekwentne przestawianie i przeobrażanie Partii. Linia marksistowsko-leninowska, wyraźnie wytknięta uchwałami Rady Naczelnej, które w jedną całość ujęły wszystkie dotychczasowe zasadnicze sformułowania, nie ma tylko znaczenia formalnie obowiązującego. Ustawienie na niej jest obowiązujące dla wszystkich organizacji i komórek partyjnych oraz dla wszystkich członków Partii.

Naprawiamy błąd

Niejednokrotnie zapytują towarzysze dlaczego Partia tak późno podjęła akcję oczyszczania swych szeregów i pytają słusznie. Przecież po marcowym przemówieniu tow. Cyrankiewicza — jeśli już nie będziemy sięgać do okresów wcześniejszych — był odpowiedni moment, aby przeprowadzić w całej rozciągłości akcję oczyszczenia szeregów partyjnych.

Wówczas jednak raz jeszcze zwyciężyła fałszywa koncepcja jedności wewnątrz PPS, miejscami mówiło się o „nierozbijaniu" Partii. Tego rodzaju poglądy dziwnie przypominały stary endecki repertuar frazesów. Endecy w przedwojennej Polsce zawsze mówili o wspólnocie interesów na wsi i w mieście, o ogólnonarodowym interesie, który to płaszczyk służył za pokrycie klasowych interesów burżuazji i kapitalistów. Jedność musi być związana z wspólnością ideologiczną, wspólnością interesów klasowych.

Te tradycje i naleciałości klasowo wrogich haseł zbyt długo pokutowały w PPS. Element klasowo obcy, a nawet wrogi, napłynął do Partii w okresie jej powojennego umasowienia, kiedy niektórzy twierdzili, że liczba stanów partyjnych zadecyduje o roli i znaczeniu PPS. Liczba czego? Przecież nie sił różnokierunkowych i [illegible] nych interesów! Co za jedność w [illegible] i jaki wspólny poziom ideologiczny mogą reprezentować robotnik fabryczny, bezrolny i [illegible] torolny oraz bogacz wiejski w połączeniu ze sklepikarzem, [illegible] ratorem i notorycznym [illegible]

Organizacje terenowe mają głos

Na oczyszczenie szeregów PPS był już najwyższy ostatni czas. Bez tego procesu [illegible] partii robotniczych byłoby tylko me[illegible] krotnie [illegible] i [illegible] mentów. Widzimy zresztą, że po [illegible] za u siebie [illegible] PPR.

Obecnie odbywają się konferencje aktywu wojewódzkiego naszej Partii, a w najbliższym czasie [illegible] szeregów partyjnych [illegible] na [illegible] po[illegible] oraz koła partyjne. Musi być ona [illegible] konsekwentnie i szybko. Przez masy partyjne została ona przyjęta z uznaniem. Zdrowy instynkt klasowy robotników pozwoli ją przeprowadzić aż do końca, co będzie [illegible]

Dodatkowa, jednorazowa wpłata na SFO

przyspieszy rozwój gospodarki narodowej

Opłata bez wezwania musi być wniesiona do 31 października b. r.

Dekretem z 29 września wprowadzono obowiązek jednorazowej dodatkowej wpłaty na rzecz Społecznego Funduszu Oszczędnościowego dla uczestników tzw. Funduszu „A", tj. właścicieli prywatnych przedsiębiorstw przemysłowych, rzemieślniczych, handlowych i usługowych.

Celem jednorazowej wpłaty na rzecz SFO jest przyśpieszenie rozwoju gospodarki narodowej przez wzmożenie inwestycji.

KTO JEST ZWOLNIONY

Od obowiązku jednorazowej dodatkowej wpłaty na SFO wolne są przedsiębiorstwa handlowe, prowadzące sprzedaż wyłącznie artykułów żywnościowych oraz zakłady rzemieślnicze, które od marca do września br. zatrudniały najwyżej jednego członka rodziny oraz jednego pracownika najemnego.

Podstawą obliczenia jednorazowej wpłaty na SFO jest obrót osiągany w okresie od marca do września 1948 roku.

WYSOKOŚĆ WPŁATY

Zakłady rzemieślnicze wpłacać będą jednorazowo 1 proc. od obrotu, 3 proc. od obrotów wpłacać będą właściciele młynów i wiatraków oraz przedsiębiorstw przemysłowych, produkujących artykuły przemiało[illegible] kawowe, wino, piwo musztardę, mydło, proszki do prania, skórgumę, papę, kosmetyki, pasty, kafle, kleje roślinne, farby i lakiery oraz lekarze, weterynarze, lekarze dentyści, technicy dentystyczni, felczerzy, położne oraz dyplomowane pielęgniarki.

ILE PŁACĄ WOLNE ZAWODY

Jednorazowa wpłata na SFO wynosić będzie 5 proc. od obrotów uzyskanych od marca do września dla adwokatów, obrońców sądowych, inżynierów oraz techników, jak również dla przedsiębiorstw budowlanych, gastronomicznych i usługowych. Od obrotu uzyskanego z różnego rodzaju prowizji jednorazowa wpłata na SFO wyniesie 10 procent.

Wszyscy inni uczestnicy Funduszu „A" płacić będą 1,5 proc. od obrotów uzyskanych od marca do września br.

Jednorazowa wpłata na [illegible] Społecznego Funduszu Oszczędnościowego musi być wniesiona bez wezwania władz skarbowych do dnia 31 października 1948 r.

Usunięci z szeregów PPS

w organizacji rzeszowskiej Partii

W Rzeszowie odbyła się wojewódzka konferencja aktywu PPS z udziałem z górą 200 delegatów, którzy reprezentowali poszczególne terenowe koła i komitety PPS.

Całodzienne obrady pozwoliły na przeprowadzenie analizy działalności PPS na terenie woj. rzeszowskiego, ujawniły istnienie szeregu ośrodków prawicowych oraz błędy i wahania kierownictwa lokalnego w walce o czystość ideologiczną i klasową partii.

Konferencja wojewódzka uchwaliła rezolucję wyrażającą pełną solidarność z ostatnimi uchwałami Rady Naczelnej PPS oraz stwierdzającą zdecydowaną wolę wszystkich aktywistów, podjęcia nieubłaganej walki z nosicielami odchyleń rewizjonistycznych, nacjonalistycznych i centrystowskich.

Następnie konferencja powołała nowy Wojewódzki Komitet PPS z [illegible] Mirki[illegible] jako przewodniczącym WK na czele, zalecając temu Komitetowi, aby podjął zdecydowaną akcję oczyszczenia organizacji partyjnej od szkodników, zamaskowanych wrogów i dywersantów, a to celem zapewnienia pełnej realizacji uchwał Rady Naczelnej PPS na tym terenie.

Konferencja [illegible] szeregu zmian w Radzie Wojewódzkiej PPS oraz postanowiła usunąć z Partii za notoryczną działalność prawicową tow.tow.: Bęben Bron., Brydak Edward, Chabaj Kazimierz, Domagalski Franciszek, Domański Stanisław, Dziurzyński Szczepan, Faff Marian, Garbacik Tadeusz, Haduch Władysław, Hauser Kazimierz, Jasiński Bolesław, Jurkiewicz Stanisław, Kędzierski Karol, Kippowa Zofia, Olearczyk Włodzimierz, Pilchowa Rozalia, Pudlik Czesław, Tarnawski Andrzej, Teodorowski Józef, Woźniak Władysław.

Wielki proces

nad podżegaczami wojennymi

rozgrywa się w pałacu Chaillot w Paryżu

Wielki proces nad podżegaczami wojennymi, który toczy się w pałacu Chaillot w Paryżu przykuwa uwagę całego świata. Z jednej strony występują ministrowie państw demokracji ludowej Wyszyński, Modzelewski, Manuilski, Clementis i inni, reprezentujący pokojowe dążenia narodów miłujących wolność i pokój — z drugiej zaś strony rzecznicy imperializmu anglosaskiego — Marshall, Bevin, Mac Neil, Spaak i cała falanga ich pomniejszych pomocników stara się usprawiedliwić politykę agresji i podżegania do wojny.

Ale już pierwsze tygodnie tego wielkiego procesu, którego akta przejdą na zawsze do historii świata wykazują jasno po czyjej stronie jest słuszność. Podczas gdy przedstawiciele pokoju wskazują po imieniu wszystkich tych, którzy podżegają do wojny, przypominają akty wrogości, ujawniają kulisy intryg przeciw pokojowi, cytują daty, wyliczają cyfry zbrojeń — rzecznicy wojny nie mogą przytoczyć ani jednego przykładu, ani jednego dowodu na swe twierdzenia, że to Związek Radziecki jest jakby źródłem obawy ludzkości przed wojną. Wszystkie ich gwałtowne napaści na Związek Radziecki i kraje demokracji ludowej są pełne złości i nie[illegible]ści, ale są najzupełniej gołosłowne i pozbawione podstaw. Nie dlatego, że rzecznicy imperializmu są kiepskimi adwokatami, jest wśród nich wielu ludzi naprawdę zdolnych i wykształconych. Nie potrafią oni przytoczyć żadnych dowodów swych twierdzeń dlatego, że takie dowody nie istnieją. Polityka Związku Radzieckiego i państw demokracji ludowej jest rzeczywiście pokojowa i na to nic nie poradzą najzdolniejsze kauzyperdy imperializmu.

[illegible] przykładem pokojowej polityki państw demokracji [illegible] przemówienie tow. min. Modzelewskiego, który stwierdził, że Polska nie czekając na zalecenia ONZ dokonała zdecydowanej redukcji swych wydatków wojskowych o 2/3. Tow. minister Modzelewski wskazał zarazem, że sukcesy pokojowej odbudowy Polski tak widoczne w przeciwieństwie do sytuacji znacznie mniej, albo wcale nie zniszczonych przez wojnę państw marshallowskich w znacznej części przypisać należy właśnie temu faktowi, że Polska przeznacza na odbudowę wielkie fundusze, które przed wojną światową szły na zbrojenia i że olbrzymia większość młodzieży polskiej zamiast służyć w wojsku pracuje produkcyjnie nad odbudową Polski.

Rzecznicy pokoju nie zadawalają się tylko ustalaniem źródeł obecnego napięcia w świecie i wskazywaniem winnych. Rząd radziecki popierany przez wszystkie bez wyjątku kraje Europy Wschodniej zgłasza konkretne propozycje rozbrojenia jako sposób polepszenia położenia międzynarodowego. Propozycja radziecka wskazuje zmniejszenie o 1/3 sił zbrojnych pięciu wielkich mocarstw jako początek uzdrowienia świata.

Przeciw tej propozycji oponują najgoręcej przedstawiciele mocarstw zachodnich. Głusi na argumenty, iż redukcja zbrojeń to znaczy skierowanie wielu miliardów franków na odbudowę życia gospodarczego narodu francuskiego, to znaczy oddanie narodowi brytyjskiemu kilkaset milionów funtów na cele produkcyjne, to znaczy natychmiastowe ulżenie w trudnościach gospodarczych wszystkich narodów zachodnich, to znaczy przywrócenie zaufania międzynarodowego, głusi na te wszystkie argumenty rzecznicy wojny uparcie przeciwstawiają radzieckiej propozycji rozbrojenia stare, wyświechtane i tyle razy demaskowane hasło militarystów wszystkich epok i wszystkich kra[illegible] „chcesz mieć pokój — szykuj wojnę".

Ludzkość przysłuchująca się procesowi w Chaillot osądzi, po czyjej [illegible]ie jest słuszność. Wyrok ten będzie dla podżegaczy wojennych druzgocący.

(J. w.)

Usprawnienie komunikacji i łączności

celem narady aktywu PPR

[illegible] aktywistów PPR z Kolei, Poczty [illegible] Morskiej i Śródlądowej, dróg kołowych, komunikacji samochodowej i lotniczej z [illegible] Polski obradowało w Warszawie nad [illegible] uchwał sierpniowego [illegible]m KC PPR na swoich [illegible]

W obradach wziął udział członek Biura Politycznego KC PPR tow. min. Hilary Minc. W dyskusji zabierało głos 25 uczestników.

Narada uchwaliła rezolucję, w [illegible] podkreśla następujące braki [illegible]

1) „Biurokratyczny stosunek do pracowników pewnej części aparatu administracyjnego i związkowego, w tej liczbie i członków partii".

Biurokratyzm ten znalazł swój wyraz w niereagowaniu na potrzeby mas pracujących, w niechęci wciągania ich do aktywnej współpracy i rzeczowej krytyki braków aparatu administracyjnego, do współudziału w opracowaniu i omawianiu planów produkcyjnych oraz ich wykonania.

2) Sukcesy w odbudowie i rozbudowie komunikacji i łączności przesłoniły pewnej części aktywu partyjnego zaostrzającą się walkę klasową. Nastroje te zahamowały szkolenie i wysuwanie kadr robotniczych na stanowiska kierownicze.

3) Konserwatyzm i rutyna w dużej części aparatu administracyjnego utrudniły należyte wprowadzenie w życie akordowo-premiowego systemu płac, powstrzymały od stałego czuwania nad ruchem wydajności pracy i zarobków, hamowały racjonalizację pracy, wynalazczość robotników oraz współzawodnictwo pracy.

Dla przezwyciężenia wymienionych braków i niedociągnięć Narada postanowiła:

— [illegible] sobie przez wszystkie ogniwa partyjne [illegible]

— włączenie szerokich mas do opracowywania i kontroli wykonania planów [illegible]

— śmielsze wysuwanie oddanych sprawie ludowej robotników na stanowiska kierownicze;

— oczyszczenie szeregów partyjnych z klasowo obcych i zdemoralizowanych elementów.

Nadchodzą transporty ryżu

WARSZAWA. — Centrala Spółdzielni Spożywców „Społem" sprowadza z Portugalii i Bułgarii dwa większe transporty ryżu.

Już za kilka dni przybywa na statku „Mormack" 90 ton ryżu portugalskiego. Następnie „Społem" otrzyma 350 ton ryżu bułgarskiego. Ryż ten, wyprodukowany na plantacjach bułgarskich, będzie nieco ciemniejszy, ale pod względem smaku identyczny z ryżem białym.

Sprowadzony ryż znajdzie się w detalicznej sprzedaży w placówkach spółdzielczych.

Wysokie odznaczenia dla polityków słowackich

PRAGA — Ambasador RP w Pradze Józef Olszewski, w obecności konsula generalnego w Bratysławie Znamierowskiego i attaché wojskowego płk. Maturczaka, odznaczył orderem Polonia Restituta przewodniczącego słowackiej rady narodowej — Karola Schmidtke, oraz przewodniczącego rady pełnomocników rządu dla Słowacji — dr Husaka.

Odznaczenia powyższe zostały przyznane obu politykom słowackim przez Prezydenta Bieruta za zasługi, położone na polu pogłębienia przyjaźni polsko - słowackiej.

[illegible] Maturczak udekorował przewodniczącego słowackiej rady narodowej Schmidtke'go również [illegible] żem partyzanckim za zasługi w walkach o wolność, w których Schmidtke uczestniczył wraz z partyzantami i spadochroniarzami polskimi.

Podstawowe zagadnienia historii Rosji i ZSRR

w świetle badań historyków radzieckich

Odczyt członka Akademii Nauk ZSRR prof. Tretiakowa

Staraniem Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych oraz Komitetu Słowiańskiego w Polsce odbył się 9 października w sali kolumnowej Prezydium Rady Ministrów [illegible] interesujący odczyt członka Akademii Nauk ZSRR prof. P. N. Tretiakowa na temat podstawowych zagadnień historii Rosji i Zw. Radzieckiego w świetle badań historyków radzieckich.

POPULARNOŚĆ NAUKI HISTORII

Witany burzliwymi oklaskami prof. Tretiakow rozpoczął swój odczyt zaznaczając na wstępie, że nauka historii jest bardzo popularna w Zw. Radzieckim i że zdobyła uznanie w całym postępowym świecie.

Nie wszystkie jednak metody badań historycznych mogą być pomocne w postępie narodu. Historia rosyjska do Wielkiej Rewolucji Październikowej posługiwała się teoriami, które nie mogły zostać przyjęte w historiozofii państwa socjalistycznego. Były one bowiem tendencyjne i nie wnikały w istotne przemiany gospodarczo - społeczne, jakie przechodziła Rosja. Rosyjska nauka przed Rewolucją Październikową nie interesowała się narodem rosyjskim i innymi narodami mieszkającymi na wielkim obszarze Rosji. Dawni historycy rosyjscy powszechnie uważali, że narody te nie posiadają żadnej tradycji i nic nie wniosły do ogólnoludzkiej kultury.

NOWE METODY BADAWCZE UCZONYCH RADZIECKICH

Dopiero dzięki metodom badawczym uczonych Zw. Radzieckiego odkryto, że narody te miały bardzo bogatą i wysoką kulturę w przeszłości.

Historyków carskiej Rosji, np. Karamzina, Kluczowa interesowała np. polityczna historia Rosji, historia rodów carskich, grup i klas panujących. I w tym wypadku radzieccy historycy zajęli inne stanowisko, wychodząc z założenia, że przeszłość analizować należy poprzez wszystkie procesy, jakie zaszły w całym społeczeństwie poprzez przestudiowanie zagadnień, które związane są z masami robotniczymi i chłopskimi.

Historia Rosji była przed Rewolucją Październikową rozpatrywana z punktu widzenia idealistycznego, co nie oddawało całej i obiektywnej prawdy. Obecnie zagadnienia historyczne rozpatrywane są z punktu widzenia materialistycznego przy użyciu jedynie prawdziwej naukowej metody — metodologii marksistowskiej. Rozpatruje ona każdy moment historyczny jako wynik tych materialnych zjawisk i okoliczności, które oddziaływały w danym czasie na tworzenie się takiego a nie innego procesu historiozoficznego.

Teoria historycznego materiału przeszła kilka etapów rozwoju zanim poprzez szkołę Pokrowskiego wyznającą t. zw. prymitywny materializm doszła dzięki współpracy tow. Stalina do właściwej formy.

PROCES ROZWOJU PAŃSTWA ROSYJSKIEGO

Następnie prof. Tretiakow omówił powstanie rosyjskiego państwa na Dnieprze t. zw. Rusi Kijowskiej. Omawiając dalszy proces rozwoju państwa rosyjskiego wskazał na kolosalną rolę przemian gospodarczych oraz najazdów Tatarów w tworzeniu się zjednoczonego i scentralizowanego państwa moskiewskiego. Tow. Stalin już podkreślił, że proces zjednoczenia był m. in. wynikiem konieczności walki z agresywnymi narodami wschodnimi.

Z kolei prelegent wykazał na ostatnich badaniach radzieckich uczonych oraz na wypowiedziach tow. Lenina, że początek kapitalizmu w Rosji datuje się nie od reform Piotra Wielkiego, bo one były tylko pozornie postępowe i rewolucyjne, ale od chwili gdy w Rosji pojawiła się pierwsza praca najemna w zakładach rzemieślniczych. Jest to [illegible] w Rosji.

ZAKRES PRAC RADZIECKICH HISTORYKÓW

Historycy radzieccy w dalszym ciągu swych badań interesują się rosyjskim imperializmem w początku XIX w. oraz zagadnieniem, czy przepaść między zostającą coraz bardziej w tyle Rosją a państwami zachodnimi zwiększała się czy zmniejszała. Zebrane materiały wykazują, że Rosja z każdym rokiem była bardziej zacofana w porównaniu do Zachodu. Jedną z największych przyczyn, to coraz większa zależność ekonomiczno - finansowa Rosji od Zachodu. Stawała się ona stopniowo półkolonią imperializmu zachodniego. Wojna w latach 1904—1905 była pierwszym sygnałem katastrofalnego położenia państwa. Wojna w 1914 r. jeszcze bardziej to uwidoczniła.

Dopiero Wielka Rewolucja Październikowa ocaliła Rosję, wyciągnęła ją z przepaści dokąd wepchnięta została przez kapitalizm zachodni i przez reakcyjny rosyjski caryzm. Wielka Rewolucja Październikowa nie była dziełem przypadku, jak to stara się podać redakcja amerykańska. Była ona owocem długoletnich walk rewolucyjnych i postępowych sił Rosji a w ostatnim swym etapie rewolucyjnych sił proletariatu rosyjskiego, pod wodzą Lenina i Stalina.

OKRES WIELKICH PRZEMIAN

Na zakończenie wybitny uczony radziecki zaznaczył, że obecni historycy radzieccy du[illegible] poświę[illegible] badaniom [illegible] trzydziestolecia ust[illegible] socjalistycznego. Związek radziecki w tym okresie dokonał tak wielkich osiągnięć w dziedzinie ekonomicznej, socjalnej, kulturalnej i narodowej, że można już przystąpić do podsumowania tego kolosalnego materiału historycznego. Praca ta się dopiero zaczyna. Jest ona potrzebna nie tylko dla przyszłych pokoleń Zw. Radzieckiego, ale i dla wszystkich budowniczych socjalizmu, dla wszystkich narodów postępowych.

Przemówienie prof. Tretiakowa zostało przyjęte [illegible] oklaskami.

Polacy z Belgii przybyli na Śląsk

KATOWICE (x) — Do Katowic przybyła delegacja Rady Narodowej Polaków w Belgii. W skład jej wchodzą: Łukasz Bujacz, Piotr Dębski, Bratek Antoni, Żydek Władysław, Banasikowa Pelagia i Bolesław Wolny.

W czasie swego pobytu na terenie Zagłębia Węglowego delegacj Polaków przebywających w Belgii zwiedzą kopalnię i huty.

Zaznajomią się również z urządzeniami w dziedzinie opieki socjalnej, a także zwiedzą kolonie robotnicze, zamieszkałe przez repatriantów z Belgii.

O poziomie pracy kulturalno-oświatowej wśród robotników zorientuje delegację wizyta w Centralnym Ośrodku Kulturalno-Oświatowym CZZG w Sosnowcu.

Z Katowic delegacja Rady Narodowej Polaków w Belgii uda się do Krakowa, a następnie do Oświęcimia, gdzie zwiedzi tereny byłego obozu koncentracyjnego.

Przewidziany jest również wyjazd delegacji do Wałbrzycha, oraz zwiedzenie tamtejszych osiedli górniczych, zamieszkałych przez Polaków reemigrantów z Belgii.

Pobyt delegacji w Polsce zakończy zwiedzenie Wystawy Ziem Odzyskanych we Wrocławiu.

Zabytek języka polskiego

z przełomu XIV i XV wieku

odnaleziony w Bibliotece Narodowej

W Bibliotece Narodowej w Dziale Rękopisów dokonano odkrycia niezwykle cennego średniowiecznego zabytku języka polskiego. Jest nim zaginiony fragment przekładu polskiego Objawień Św. Brygidy, pisany na pergaminie, jeden z niewielu zabytków języka polskiego, z przełomu XIV i XV wieku.

Dokument ten językoznawcy znali tylko z fotografii, sporządzonej w 1895 r. w Krakowie. Znajdował się on początkowo w zbiorach prof. filologii słowiańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego [illegible] Malinowskiego, a po śmierci właściciela zaginął. Do Biblioteki Narodowej dostał się prawdopodobnie w 1933 r. wraz z księgozbiorem prof. Adama Kryńskiego. Od tego czasu cenny [illegible] zabytek przeleżał kilkanaście lat w zapomnieniu.

W okresie okupacji niemieckiej został zapewne rozpoznany, gdyż oddano go do konserwacji, której jednak nie zdążono przeprowadzić. W tece razem z innymi materiałami [illegible] pracowni konserwatorskiej, zabytek odbył podróż do Austrii. Wywieziony przez Niemców jesienią [illegible] powrócił do Warszawy dopiero w r. 1946 wraz z innymi rewindykatami Biblioteki Narodowej, odnalezionymi na terenie Austrii w strefie [illegible].

Rozpoznany obecnie przez kustosza Biblioteki Narodowej, Horodyńskiego cenny ten zabytek, który prawdopodobnie pochodzi z Biblioteki królowej Sonki (Zofii) czwartej żony Jagiełły, został umieszczony między dwiema kryształowymi szybami i jest już dostępny w Bibliotece Narodowej dla badaczy i zwiedzających.

Dział Rękopisów, zniszczony podczas wojny, posiada obecnie 6 000 pozycyj rękopisów, w tej liczbie [illegible] pozycyj ocalałych sprzed wojny. Rękopisy te z trudem ocalałe z pożogi wojennej Biblioteka Narodowa powoli doprowadza do porządku. Dotychczas zainwentaryzowano [illegible].000 pozycyj.

PRZEGLĄD PRASY

Ruch zawodowy a przebudowa wsi

„Związkowiec" omawia zadania ruchu zawodowego i jego pozycję wobec zagadnień przebudowy wsi.

Autor artykułu wskazuje przytym, że wśród związków zawodowych nie ma ani jednego, który by w większym lub mniejszym stopniu nie stykał się z życiem wsi.

Niektóre związki zawodowe — czytamy dalej w artykule — są z tym życiem połączone szczególnie silnie.

„Że wymienimy tu robotników rolnych, nauczycieli, spółdzielców, samorządowców, pracowników administracji państwowej, kolejarzy itp. Te właśnie związki w pierwszym rzędzie stoją w obliczu zadania przyjścia dzisiaj z pomocą pracującemu chłopstwu w jego wysiłkach zmierzających do dalszych przeobrażeń wsi w Polsce.

Jakież są te konkretne zadania? Ujmijmy to najogólniej i krótko: chodzi o uaktywnienie, o sprecyzowanie pozycji związków zawodowych wobec zagadnienia przebudowy naszej wsi.

Przede wszystkim — w dziedzinie politycznej. Musimy sobie zdawać sprawę, że nie obejdzie się bez oporów przeciwko wprowadzeniu nowych form. Nie będą to oczywiście, opory nie do pokonania. Ostatecznie wśród pracującego chłopstwa, mającego pełną swobodę kształtowania swojej przyszłości, oporów będzie tym mniej, im bardziej zdecydowana i czynna będzie postawa robotników i inteligencji pracującej, znajdujących się w szeregach związków zawodowych. Obowiązkiem członków związków zawodowych jest zwłaszcza przeciwdziałanie agitacji czynników wrogich Polsce Ludowej, wykorzystujących nieuświadomienie jednostek dla swoich celów reakcyjnych. A najważniejszym zagadnieniem jest tutaj problem walki klasowej.

[illegible] mów mamy w dziedzinie gospodarczej. Weźmy choćby mechanizację wsi. Ileż tutaj powstaje zagadnień dla [illegible]

Jeszcze po 3 tys. osób miesięcznie

zgłasza do PCK nazwiska zaginionych

Mimo, iż od chwili zakończenia wojny upłynęło trzy i pół roku, a kartoteki PCK wypełniły się nazwiskami 3 milionów osób poszukiwanych i poszukujących, akcja zbierania wiadomości o zaginionych wciąż trwa i mało jest możliwości, aby została zakończona przed upływem trzech lat.

Miesięcznie wpływa do Polskiego Czerwonego Krzyża przeciętnie ok. 60 000 zapytań [illegible] o informacje, [illegible] tego 3.000 stanowią całkiem nowe zgłoszenia o poszukiwaniu osób zaginionych. Rozsyłane PCK gromadzi coraz bogatsze materiały informacyjne z dawnych obozów koncentracyjnych, szpitali, listy poległych itp.

W roku ubiegłym PCK skontaktowało ze sobą ponad 50 tys. osób. Prowadzi się nadal poszukiwania za zaginionymi dziećmi. W ciągu września zgłoszono 1080 poszukiwań dzieci, odnaleziono zaś 197 dzieci i 137 rodzin dzieci odnalezionych.

W PCK jest do odebrania ok. 58 tys. depozytów, których właściciele (lub spadkobiercy) do tej pory nie zgłosili się.

Transport śledzi z Anglii

GDYNIA . Polski statek „Narocz" wszedł do portu gdyńskiego z transportem 806 ton śledzi z Londynu.

FILM RADZIECKI WSPÓŁTWÓRCĄ KULTURY SOCJALISTYCZNEJ

Z kraju

BUDOWA KANAŁU ODRA—DUNAJ W R. 1950.

W Krakowie odbyło się II plenarne posiedzenie Polsko - Czechosłowackiego Komitetu Studiów do spraw drogi wodnej Odra—Dunaj.

Na posiedzeniu ustalono w ogólnych zarysach program robót, jakie należy wykonać na Odrze, aby uczynić ją pełnowartościowym ogniwem projektowanej drogi wodnej, łączącej Bałtyk z Morzem Czarnym. Zbadano sprawę trasy kanału której bieg, ze względu na bliskość i planowany rozwój górno - śląskiego rejonu przemysłowego posiada wielkie znaczenie.

Następne posiedzenie, planowane za kilka miesięcy w Pradze, posunie sprawę kanału niewątpliwie o tyle naprzód, że zapewne już z początkiem 1950 r. rozpoczną się na kanale roboty wykonawcze.

STOSUNKI TRANSPORTOWE Z PAŃSTWEM IZRAEL.

Nowopowstałe Polsko - Izraelskie Towarzystwo dla Handlu, Transportu i Żeglugi p. f. Sp. Akc. „Polexpress" odsprzedało połowę swych akcji Sp. Akc. „Hartwig". Od 1 października b. s. f. „Hartwig" zastępuje nowopowstałe Tow. „Polexpress" w Tel Awiwie.

NAJWIĘKSZA TUCZARNIA I RZEŹNIA DROBIU.

Pod Poznaniem uruchomiono największą w Polsce tuczarnię i rzeźnię drobiu.

W ciągu niespełna 4 miesięcy wybudowano w szybkim tempie tuczarnię, posiadającą pomieszczenie na 5 000 gęsi, pasiarnię na 12.500 gęsi, ubojownię, skubiarnię, patroszalnię i chłodnię. Dzienny przerób wynosi obecnie 800 sztuk, a w najbliższej przyszłości podniesiony zostanie do 3.000.

80 proc. przerobionego towaru idzie do Anglii, Szwajcarii i Czechosłowacji.

ROZPOCZĘLIŚMY PRODUKCJĘ PEKTYNY.

Ostatnio rozpoczęto w fabryce Bogatyń koło Zgorzelca produkcję pektyny, która jest artykułem pomocniczym do wytwarzania marmolady. Dotychczas pektyny w kraju nie produkowaliśmy. Metodę wyrobu opracował prof. Uniwersytetu Wrocławskiego, inż. Gerlicz.

SPRZEDAŻ WĘGLA W KRAJU.

Centrala Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego rozprowadziła we wrześniu b. r. 750 tys. ton węgla i koksu wolnorynkowego. W ten sposób planowane zaopatrzenie kraju w węgiel wolnorynkowy na drugie półrocze bieżącego roku zostało w III kwartale wykonane już w 75 proc.

We wrześniu Centrala Zbytu uruchomiła [illegible] nowych własnych składów.

PRODUKUJEMY PROSZEK POMIDOROWY.

Państwowy Przemysł Konserwowy uruchomił ostatnio w Nowej Soli Fabrykę Proszku pomidorowego. Proszek produkcji polskiej nie ustępuje pod względem jakościowym produktom włoskim lub amerykańskim. Jeden kg proszku zawiera tyle środków odżywczych, ile 20 kg pomidorów. Przerobiono ogółem 120 ton pomidorów, produkując w tej ilości 6 ton proszku.

Echo procesu o pomyłkę na sali operacyjnej

KRAKÓW (PAP) — Na zarządzenie ministra Oświaty rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego zwolnił doc dr Bronisława Stepowskiego ze stanowiska kierownika kliniki położniczej i chorób kobiecych U. J

Zbliżająca się zima musi zlikwidować

karygodne zaniedbania i wypaczanie intencji

przy realizacji kredytów na poprawę warunków bytu klasy robotniczej

Niepełny miesiąc upłynął od 15 września — daty uchwalenia przez Radę Państwa dwumiliardowego [illegible] na polepszenie komunal[illegible] robotniczej.

Jest rzeczą pewną, że suma 2 miliardów rozdzielona na 60 miast przemysłowych — to w rezultacie ulżenie doli, a niekiedy wydatne polepszenie warunków życiowych wielu dziesiątków tysięcy ludności robotniczej. Już po 3 tygodniach można nie jedno zarejestrować na podstawie dotychczasowych informacji [illegible].

[illegible] przodujące

Władze miejskie w wielu miastach, wspomagane przez miejscowe organizacje partyj robotniczych [illegible] zawodowych przy udziale zainteresowanych w przeprowadzeniu akcji mesz robotniczych zabrały się [illegible].

W STOLICY daleko już są posunięte prace remontów 24 domów robotniczych, zakończono już układanie chodników na 7 ulicach, [illegible] 13 ulicach te roboty są w toku.

Planowo pracuje zniszczony niegdyś **GRUDZIĄDZ**, gdzie wyremontowano wiele domów, gdzie w toku są prace układanie jezdni [illegible] chodników na osiedlu robotniczym Stachewicza oraz zaprowadzono już dodatkowe oświetlenie dzielnicy robotniczej Tarpna.

W ŁODZI wyremontowano dachy na 60 budynkach, przeprowadzono remont 11 studni, ogólne remonty wykonano w 19 budynkach. Także w robotniczej dzielnicy na Bałutach wykonano szereg robót przy odbudowie bloków dzięki należycie zorganizowanej pomocy samej ludności, która ochotniczo rzetelnie świadczyła swą pracą dla przyśpieszenia robót.

Z miejsca na skutek przeprowadzonych robót odczuły ulgę liczne robotnicze rodziny. Stwierdzili to naocznie przedstawiciele Kancelarii Rady Państwa, w toku kilku lustracji, zapoczątkowanych w ramach szerokiego planu inspekcjonowania, jak realizowana jest uchwała Rady Państwa o 2-miliardowym Fundu[illegible].

W TOMASZOWIE Mazowieckim do odbudowanego domu przy ulicy Jerozolimskiej 7 przeniesiono z walących się ruder do czystych i widnych 14 izb szereg robotników z Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu.

Osiągni[illegible] pewnością wiele.

Wadliwie pojęła intencje Rady Państwa

Byłoby jednak błędem, wobec gospodarczej i społecznej wagi akcji, przemilczenie szeregu dostrzeżonych braków i cieni świadczących często o [illegible] istoty całej akcji.

Mówią o tym np. niektóre sprawozdania z województwa śląsko-dąbrowskiego.

W ramach omawianej akcji m. Katowice proponuje 1 milion zł wydać [illegible] nieregularnych pasów zieleni przy drogach; Powiatowy Związek Samorządowy w Zawierciu zamierzał wydać 11 mil. na przebudowę drogi państwowej, a Dąbrowa Górnicza proponuje wydać 5 mil. [illegible] na kapitalny remont ulic.

Jest [illegible] bezsporną, iż wymienione pozycje są pożyteczne, ale nie mają one nic wspólnego z doraźną akcją poprawy warunków bytu klasy robotniczej.

Intencją uchwały Rady Państwa jest przyjście z pomocą robotnikom przez [illegible] najbardziej dokuczliwych dole[illegible] narodowych z woj. śląsko-dąbrowskiego, a nawet Prezydium Warszawskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej zamiast przerobić w najoszczędniejszy sposób przyznane dotacje przejawiły niesłuszną tendencję do rozdawnictwa sum w formie subwencji.

We Wrocławiu i Poznaniu były próby przerzucenia dotacji na inne cele niż przewiduje uchwała Rady Państwa. Te próby były oczywiście z miejsca paraliżowane.

Gdzieniegdzie panoszy się marazm

Tam gdzie roboty zostały należycie zaplanowane praca idzie niekiedy zbyt wolno.

W Stolicy samej, wbrew zapewnieniom władz miejskich, iż dom przy ulicy Smulikowskiego 5 już się remontuje, stwierdzono na miejscu, że nie ma tam żadnych śladów przygotowań do pracy, choć lokatorzy którym leje się do mieszkań przez sufit w razie deszczu czekają po[illegible].

Na co właściwie czekają miejskie władze, gdy ludzie którym przyznano dotacje nie są w stanie czekać?

Robotnicy przy ulicy Plater nr. 14, Strzeleckiej 11/13, oraz Białostockiej 37 w Warszawie dopiero od inspek[illegible] Kancelarii Rady Państwa [illegible] dniami [illegible] domy te są objęte planem dota[illegible] uchwalonych przez Radę Państwa.

[illegible] z tego, iż w Łodzi przy ul. Zgierskiej 12 przed czterema dniami zwieziono już materiały do [illegible] montowych, gdy nikt jakoś do [illegible] boty nie przystępuje?

Gorzej wygląda sprawa w Tomaszowie Mazowieckim.

Należy przyznać, że Tomaszów miał niezły start, gdy w niedzielę w dniu 25 [illegible] stanęło ochotniczo [illegible] robotników Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu do pracy [illegible] budowie chodnika prowadzące[illegible] ich fabryki.

Ale na tym poprzestano bowiem [illegible] pracy nad przyśpieszeniem wyko[illegible] chodnika do fabryki [illegible] z samorzutnej inicjatywy społecznej nie korzystano i stąd upłynęło już dwa tygodnie, a roboty nieznacznie tylko posunęły się naprzód.

Źle się dzieje w Tomaszowie, skoro przy kilkunastu obiektach w ramach dotacji na sumę 20 milionów zł. pracuje zaledwie 15 do 17 robotników przy budowie wspomnianego chodnika oraz dwóch domów.

Nie są i nie mogą być przekonywujące argumenty, że w dużym ośrodku przemysłowym brak jest prostych narzędzi do pracy, że brak [illegible] drzewa, że brak jest ludzi do pracy i brak transportu.

Nie lepiej jest i w Zgierzu, gdzie dopiero przed dwoma dniami rozpoczęto roboty przy układaniu chodnika na ulicy Sienkiewicza, a nie przystąpiono jeszcze do remontu mieszkań robotniczych, których spo[illegible] ilość jest objęta dotacjami. Ten marazm winien być z miejsca przełamany.

Zaniedbania są niedopuszczalne

Komisje nadzwyczajne wojewódzkie i miejskie, powołane dla realizacji uchwały Rady Państwa — to wspólna reprezentacja samorządu, partii robotniczych i związków zawodowych oraz Ligi Kobiet. Jest to bardzo źle, że jedna z wojewódzkich komisji nadzwyczajnych do 9. 10. tj. dnia lustracji, dokonanej przez Kancelarię Rady Państwa, nie zainteresowała się sama, jak roboty wyglądają w podległym sobie terenie.

Za nienależyty stan pracy w [illegible] niosłej akcji polepszenia warunków komunalnych klasy robotniczej obok władz miejskich ponoszą bezpośrednią i wcale niemniejszą odpowiedzialność organizacje partyjne i związki zawodowe, którym poprawa bytu klasy robotniczej leży specjal[illegible].

Jeśli i w czasie przed plenum sierpniowym KC PPR te zaniedbania byłyby karygodne, to obecnie są one zupełnie niedopuszczalne. Inicjaty[illegible] społeczna nieraz już w ostatnich latach zdziałała w Polsce wiele.

W omawianej akcji do poważnej sumy 2-miliardowego Funduszu na[illegible] dodać w maksymalnych rozmiarach [illegible] bezpłatnej pracy zainteresowanych [illegible] robotniczych, by w ten sposób przekroczyć w efekcie znacznie pra[illegible]e, objęte planem rozdziału dotacji [illegible]a 2 miliardy.

Uszanować odruchy społeczne

Zdrowemu społecznie odruchowi klasy robotniczej, który ujawnia się [illegible] pracach na wielu terenach, winna [illegible] na spotkanie właściwie zorganizowana praca w kierunku należytej realizacji uchwały Rady Państwa — to jest zakończenia zaplanowanych [illegible] najpóźniej w terminie do 31 grudnia 1948 r.

Zima się zbliża. Jakie usprawiedliwienie znajdą przed robotnikami komisje nadzwyczajne, organizacje partyjne i zawodowe, gdy nie wykorzystają sprzyjających do prac pogód, gdy przez to dopuszczą by nadal robotnikom lało się przez sufit do mieszkania, by nadal brnął w słotne dni do fabryk po błocie itd.?

Pieniądze przeznaczone na ten cel nie mogą leżeć bezużytecznie w kasach miejskich, gdy są wszelkie obiektywne możliwości by już dziś wielu dolegliwościom robotniczym położyć kres.

Odpowiedzialność za celowe zużycie przeznaczonych sum za tempo wykonywanych robót ponoszą prze[illegible] wszystkim komisje nadzwyczaj[illegible] na których przecież ciąży obowiązek dopilnowania akcji.

Pamiętać o tym muszą działacze partii robotniczych i związków zawodowych, członkowie tych komisji. Z odpowiedzialności tej muszą zda[illegible] sobie sprawę działacze naszej partii.

(SAP RAP)

A. W.

Prawo przez siłę

Prawo pięści

Trzy lata już od końca wojny, kochani upłynęło — czas najwyższy o zwyczajach wojennych zapomnieć.

Całkiem dziś już nie pasuje pięście jako argumentem świecić.

Myślicie może, że ładnie wygląda, gdy łokciami się rozpierając do autobusu albo innego tam środka powszechnej komunikacji się ładujecie?

Słabosilni, powiedzmy, różne tam staruszki i małoletnie polaki te, [illegible]je prawo do życia posiadają i [illegible] przysłoi korzystając z przewagi fizycznej z przestrzeni życiowej wypychać ich, tratując przy sposobno[illegible] nogami czy tam czym akurat wy[illegible].

Porządek społeczny jednakowy dla wszystkich został ułożony.

I jeżeli przepisy nie pomogą, to pa[illegible]myślcie, że zawsze się znajdzie ktoś od Was silniejszy, który zmusi do ich przestrzegania. Jeśli macie sam[illegible] ją krzepę w pięści, to daj Wam Boże. Ale tym bardziej powinniście jej używać do pomagania słabszym i uczenia rozmaitych niesforników poszanowania porządku.

Bo inaczej ogólna bijatyka przy każdej sposobności zacznie wybuchać.

I życie okropnie stanie się ciężkie. Pamiętajcie o tym, Kochani!

K. T. W.

Jesień w Beskidach Śląskich

Lasy beskidzkie wchłaniają chciwie słońce jak gdyby chciały zrobić ze złotych promieni zapas na zimę. Las, pokrywający stoki górskie już nie jest ten sam, co przed miesiącem. Dawniejsze odcienie zieleni wszystkich stopni zgęstniały, a na rozległym kobiercu, otulającym góry od dołu do szczytów, wystąpiły różne, przed tym nieznane, kolory. Klony stały się żółte a buki zrudziały. Drzewa, dotknięte jesienią odcinają się ostro od spokojnej zieleni, otaczających je zwartym, olbrzymim kołem, drzew szpilkowych. Promienie słońca też stały się bardziej żółte. Słońce jasno świeci, lecz już nie grzeje.

Pod nogami szeleszczą opadłe liście. Wiatr wiejący gdzieś od strony zamykającego horyzont Klimczoka jest chłodny i pachnie śniegiem. Już dwukrotnie na Klimczoku spadł śnieg i z Bielska było dobrze widać biel sypką, otulającą szczyt i najbliższą okolicę. Sam Klimczok podobny był do pączka, posypanego cukrem. Jego wygląd zimowy nie miał jednak należytej solidności i nie budził zaufania. Narciarze atoli na gwałt poszukali [illegible] strychu narty.

W CISZY LASU

Niżej w lesie cisza taka, że dzwoni w uszach. Tylko od czasu do czasu słychać spadające liście. Na dębie, goniąc jak zwariowane, głową w dół, ścigają się trzy wiewiórki. Pewnie pokłóciły się o orzechy lub żołędzie. Z irytacji cicho piszczą. Ogony tylko migają. Scenka trwa krótko. Już wiewiórek nie ma. Tylko jedna z nich ukryta wysoko na czubie dębu, rzuca zalotnie na dół żołędzie.

KARTOFLANY SEZON

Mijają nas turyści [illegible]. Są ciepło ubrani. Schodzimy w dół do wsi. Sezon kartoflany w całej pełni. Kartofle kopią na polach. Jadą wozy pełne kartofli. Na kartoflach, zgubionych na drodze, mo[illegible] stoją towarówki, załadowane kartoflami. Całe rodziny pracują na polach, wykorzystując pogodę. Kobiety przeważają. Mężczyźni poszli pracować do fabryk, a kobiety wyszły na pole. Babie lato — śnieżno-białe pajęczyny, płyną nad polem na tle błękitnego nieba. Babie lato chwyta się babich głów, pochylonych przy kopaniu buraków cukrowych i powiewa jak eteryczny welon. Dlaczego Babie lato tak późno przychodzi — zastanawiają się kobiety. Lato w [illegible]

KAPUŚCIANE GŁOWY

Krowy, kozy, barany i gęsi zupełnie swobodnie wałęsają się po polach. Nikt je już nie pilnuje tak jak przed tym. Na polach nie można już zrobić większej szkody. Tylko kapuściane głowy grzeją się w słońcu zadowolone, że jeszcze jako tako grzeje i przekonane, iż lato wiecznie będzie trwało. Ot, zwyczajne kapuściane głowy.

W strumieniu kobiety moczą bieliznę, a później rozścielają ją na trawie do słońca. Lecz woda już nie pociąga, a wysoko podkasane spódnice odsłaniają zaczerwienione nogi, pokryte z zimna grubą gęsią skórką. Na wodzie płyną zwiędłe, suche liście jak małe okręciki, pozbawione żagli i steru. Wiatr marszczy gniewnie powierzchnię stawu po którym pływają chłopcy na niezgrabnej, szerokiej łodzi. Łódź rozpycha mizerny, znękany strachem przed zimą, szuwar.

Słońce nabrzmiałe czerwienią szybko spada za góry. Rosa zimna jak lód wciska się za kołnierz i osrebrza trawę. Mgła rozpyla miliardy mikroskopijnych kropelek i równocześnie ciągnie sobą dym z wiejskich kominów.

W BESKIDZKIM BIELSKU

Wracamy do miasta. Chłód przenika do kości. Za nami pozostaje las i wieś. Nad nami roziskrzone, rozmigotane, bogate, jesienne niebo. W Bielsku elektryczność przesłania niebo. W nozdrzach nie czuje się już dymu chłopskich palenisk, ale ciężki zapach sadzy fabrycznych. Na ulicach panie otulone w lisy, panowie w paltach, a nierzadko i w futrach. Ulice bielskie najwyraźniej pachną naftaliną. Most na Białce pokryty szronem. Białka dymi. Jest znacznie cieplejsza od powietrza.

Nowa moda długich sukien i płaszczów święci swoje triumfy. Chroni nogi od gęsiej skórki, zabezpiecza lepiej przed zimnem.

Od czasu do czasu wiatr dmuchnie kurzem ulicznym w oczy przechodnia. Podmuch wiatru pachnie śniegiem z Klimczoka.

DOBRY GOSPODARZ KUPUJE WĘGIEL W LECIE

Dobry gospodarz kupuje w lecie węgiel na zimę. Czyżby ci wszyscy którym teraz właśnie skrzypiące wozy wiozą węgiel na zimę byli złymi gospodarzami? Nie oni sądzą też, że mają czas. Ot, zwyczajne kapuściane głowy.

TĘSKNOTA ZA PIERZYNĄ

Późniejszym wieczorem ulice puste. Każdy woli siedzieć w domu przy piecu lub pod pierzyną. Tylko o godz. 22 na chwilę spokój miasta zostaje zakłócony raptownie i energicznie. To druga zmiana opuszcza bramy fabryczne. Robotnicy pośpiesznie udają się do domów, do ciepła, do swych żon. Pod pachami niosą bochny chleba, związane sznurkiem. Im w halach fabrycznych cieplej, tym bardziej chłodem przewiewa po plecach na ulicy. Nogi więc szybko uderzają kamień chodników. Słychać je daleko. Zresztą nikt tych kroków nie słucha. Milkną one powoli. Toną w ciemnościach ulicznych kanionów i powtarzają się dopiero nazajutrz o tej samej porze. Ostatnie pociągi robocze odjechały. Na stacji zrobiło się [illegible] puściej i zimniej.

MELANCHOLIA WIECZORU JESIENNEGO

Znów cisza. Tylko melancholijne latarnie gazowe rozpamiętowują swą dawną świetność i zazdroszczą powodzenia swym siostrzycom elektrycznym.

Nad miastem rozmigotane niebo jesienne. Miliardy gwiazd iskrzą się, mienią fosforyzują. Zalotnie uśmiechają się i do opustoszałych chodników i do posępnego Klimczoka, który na tle jasnego nieba drzemie wrośnięty w ciemne lasy Beskidów, przeżywając po raz niezliczony swą romantyczną legendę.

[illegible]

Tajemnice podziemi tatrzańskich

Min. Komunikacji finansuje badanie jaskiń

KRAKÓW (S) Szczyty tatrzańskie znane są powszechnie w Polsce już od czasów Chałubińskiego, ale podziemny świat Tatr do lat ostatnich był nieznany nikomu poza zaglądającymi tam z rzadka poszukiwaczami skarbów. Wprawdzie Seweryn Goszczyński przed stu laty w swej podróży w Tatry zwiedził jaskinię pod „Pisaną Skałą" w Dolinie Kościeliskiej, ale większość podziemi tatrzańskich pozostawała niewiadoma. Systematyczne badania jaskiń tatrzańskich rozpoczęli dopiero bracia Zwolińscy, turyści z Zakopanego i prowadzili je przez niemal 20 lat aż do ostatniej wojny. Badania te przyniosły odkrycie szeregu nowych jaskiń. Wśród nich jaskini „Kasprowej Niżni" długiej na prawie jeden kilometr, a będącej największą dotąd znaną jaskinią w Polsce. Badania te prowadzone własnymi środkami miały z konieczności charakter dorywczy. Dopiero w roku ub. sprawą jaskiń tatrzańskich zainteresowało się Ministerstwo Komunikacji, zwracając uwagę na wielką wartość jaskiń jako osobliwości turystycznych. Tak np. jaskinie Czechosłowackie ściągają co roku tysiące turystów, którzy przyjeżdżają tam podziwiać niezwykle piękno nacieków wapiennych i osobliwy krajobraz jaskiniowego świata.

Dzięki zasiłkowi Ministerstwa Komunikacji [illegible] w roku [illegible] tym [illegible] tatrzańskich, którymi to pracami z ramienia Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego kieruje Stefan Zwoliński.

Jako teren prac wybrano okolice Kalatówek, które są turystycznie specjalnie korzystne jako położone blisko kolei linowej na Kasprowy a zarazem dają nadzieję poważnych odkryć powyżej bowiem hotelu na Kalatówkach [illegible] się olbrzymie źródło Białego Dunajca, zasilające m. in. wodociąg zakopiański.

Jak wykazały badania, woda źródeł w obszarach wapiennych zawiera zawsze pewną ilość rozpuszczonego węglanu wapnia, choć ilość ta w jednym litrze wody jest znikoma, to jednak przy wielu tysiącach mtr. sześc. wody, która wylewa się z takiego źródła rok rocznie w ciągu tysięcy lat, otrzymujemy ogromną ilość wapienia.

Wapień ten we wnętrzu skał zostaje rozpuszczony przez wodę. Toteż w sąsiedztwie wielkich źródeł możemy zawsze spodziewać się istnienia wewnątrz skał dużych próżni jaskiniowych.

JASKINIE TATRZAŃSKIE BRONIĄ DOSTĘPU DO SIEBIE

Przed ostatnią wojną prowadzili Zwolińscy w okolicach Kalatówek badania jaskiniowe, które doprowadziły do odkrycia, ponad wspomnianym źródłem, jaskini, długiej na kilkaset metrów i zawierającej piękne nacieki wapienne. Dostęp do niej był jednak możliwy tylko w zimie w czasie niskiego stanu wody i wówczas jeszcze wymagał długiego i trudnego pompowania wody, zapełniającej korytarz przejściowy. Wskutek powyższego udało się badaczom dostać do jaskini tylko dwukrotnie [illegible] ty [illegible] zbadane. W roku bieżącym roz[illegible] powyżej, małej „Groty Kalackiej", co do której można było przypuszczać, że łączy się z wspomnianą jaskinią nad źródłem. Mimo wielkich trudności technicznych przedostano się w ciągu dotychczasowej pracy 280 mtr. w głąb skały. Jak daleko uda się przedostać tą drogą — pokażą dalsze badania. Równocześnie z nastaniem okresu zimowego rozpoczną się próby przedostania się do jaskini sposobem używanym już poprzednio t. j. przez wypompowanie zalewającej ją wody. W razie pozytywnych rezultatów badań zyskałyby Tatry jeszcze jedną osobliwość turystyczną na miarę europejską. Jaskinie bowiem dzięki tajemniczości, jaka otaczała je zawsze i otacza w legendach ludu, dzięki niezwykłej scenerii swego wnętrza, ozdobionego zazwyczaj śnieżno - białymi lub barwnymi stalaktytami i stalagmitami, pozostawiają na zwiedzającym niezapomniane wrażenie. Nie można też zapomnąć, że badanie jaskiń ma wielkie znaczenie naukowe bowiem jaskinie służyły za m[illegible] e zarówno wielu wymarłym [illegible] gatunkom zwierząt, jak i człowiekowi prehistorycznemu. Również w jaskiniach tatrzańskich znaleziono kości dawno już wymarłych niedźwiedzi jaskiniowych, dwa razy większych od żyjącego dziś ich potomka kości lwa [illegible] i [illegible] gatunków które zamieszkiwały te jaskinie przed [illegible] tysiącami lat [illegible] człowieka pierwotnego dotąd jeszcze z Tatr nie [illegible] dzaj[illegible] wydaje się pozbawioną wszelkiego życia pustynią — jest jednak miejscem rozwoju wielu drobnych, ale dla specjalisty niezmiernie ciekawych, form zwierzęcych.

PODZIEMNY ŚWIAT

Jak wykazały tegoroczne prace, [illegible] w takich częściach jaskiń, które od [illegible] cięte przez zwały głazów i gliny, [illegible] się drobne pozbawione oczu żyjątka. Badanie nad tymi [illegible] przeprowadzane [illegible] Kazimierza Kowalskiego z Krakowa rzuca nowe światło na [illegible] godną, zdolność przystosowywania się organizmów do niezwykłych warunków życia.

Dotąd najbardziej znane w [illegible] trach były jaskinie w Dolinie Kościeliskiej, wśród nich zwłaszcza „Grota Mylna", stanowiąca prawdziwy labirynt chodników, krzyżujących się we wszystkich kierunkach.

Stała się ona znana zwłaszcza wówczas, gdy przed dwoma laty ten sam naukowiec mgr. Kowalski, znalazł w niej zwłoki turysty, który, zabłąkawszy się tam zginął zapewne z głodu i wycieńczenia.

Drugą osobliwość Doliny Kościeliskiej stanowi Jaskinia Lodowa kryjąca jedyny w Tatrach podziemny lodowiec.

[illegible] legendą otoczona jest jaskinia pod „Pisaną Skałą" [illegible] rej wypływa strumień wody. Związana ona jest z legendą o śpiących rycerzach i uważana przez górali za kryjówkę nieprzebranych skarbów zbójnickich. W czasie badania tej jaskini przez braci Zwolińskich, znaleziono w jej wnętrzu prymitywne czółno i wiele innych śladów pracy poszukiwaczy skarbów, [illegible] wieku począwszy.

Przymrózki

KRAKÓW (al). — Od kilku dni w województwie krakowskim temperatura nocą spada do zera, względnie poniżej zera. W nocy dnia 10/11 temperatura wynosiła w Krakowie minus 2 stopnie.

Odprawa delegatów i sekretarzy TPPR

KRAKÓW (kom) — 9 bm. odbyła się w Krakowie odprawa delegatów i sekretarzy Kół Powiatowych Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w obecności prezesa Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Towarzystwa ob. Henryka Dobrowolskiego i członka prezydium dra Jassema.

Zjazd zagaił dr Jassem określając nawiązanie do Zjazdu Krajowego Towarzystwa obowiązki Towarzystwa w związku z akcją Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni polsko-radzieckiej, po czym zwrócił się do obecnych by przedstawili rezultaty pracy na swym odcinku i plany na przyszłość.

Wszystkie powiaty przygotowują bogaty program na który złożą się referaty, wieczory artystyczne, marsz symboliczny — Lenino-Berlin i akademia w rocznicę bitwy pod Lenino i Rewolucji Październikowej. Koła Powiatowe zaopatrzona w materiały z Woj. Wydziału Oświatowego Towarzystwa opracowały szeroko zakrojony program dla Kół Młodzieżowych obejmujący pogadanki i imprezy artystyczne.

Tematem pogadanek jest znaczenie Rewolucji Październikowej dla państw demokracji ludowej a dla Polski w szczególności oraz konieczność przyjaźni ze Związkiem Radzieckim.

Wszystkie kluby krakowskie na starcie

„Marsze jesienne" masową manifestacją sportową

KRAKÓW (al). — Zarządzeniem Woj. Urzędu Kultury Fizycznej wszystkie stowarzyszenia sportowe [illegible] terenie Krakowa wezmą udział w „Marszach jesiennych", które odbędą się 17 bm. Start drużyn odbędzie się o godz. [illegible] z tym że startujące drużyny zobowiązane są pojawić się na starcie pół godziny wcześniej, celem otrzymania instrukcji.

Drużyny męskie liczyć będą 10 osób, żeńskie 5, przy czym zawodnicy powyżej 16 lat startować będą w marszach na 10 km, poniżej 16 lat na 3 km.

Ze względu na dużą ilość startujących klubów start odbędzie się w 8 punktach miasta. I tak sprzed Barbakanu wystartują: „Groble", „Gwardia"; „Nadwiślan"; [illegible] lem"; „Czarni"; „Gazownia"; „OMTUR Gromada". Ze Stadionu Miejskiego „Cracovia"; „Wisła"; „Zwierzyniecki"; „Czyn"; „Wawel"; „Filmowiec"; „AZS"; „Głuchoniemi"; „Legia"; „Wolania". Z boiska KS Pocztow[illegible] „Dębnicki"; „Pocztowiec"; „Koblerzanka"; „Pychowianka"; „Tęcza". Z boiska Gwar[illegible] „Garbarnia"; „Korona"; „Borek"; „Nowy"; „Łagiewianka"; „Podgórze"; „Tramwaj". Z boiska „Łobzowianki" „Łobzowianka"; „Bronowianka"; [illegible] ka"; „Azory"; „Mydlniczanka"; „Przegorzalanka" i „Wisła-Rząski". Z boiska KS „Prądnicki": „Prądnicki"; „Krowodrza"; „Prądniczanka"; [illegible] „Dąb"; „Tonianka" [illegible] „Prokocim"; [illegible] wianka"; „Prokocim"; „Wolania"; „Kabel"; i „Orzeł".

I [illegible] z boiska „Grzegorzeckiego": „Dębski"; „Wieczysta", [illegible] „Ol[illegible]".

Zaznaczyć trzeba, że wyznaczone [illegible] niedzielę 17 bm spotkania mistrzowskie odbędą się według kalendarzyka.

11 brygada SP otrzymała sztandar

OŚWIĘCIM (g) — Odbyła się tu uroczystość wręczenia sztandaru dla 11-brygady SP. ufundowanego przez miejsc. społecz. W uroczystości tej [illegible] przedstawiciele miejscowych władz liczne delegacje partii politycznych, organizacji społecznych młodzież oraz kilkutysięczna rzesza publiczności. Na rynku Głównym odbył się wiec, gdzie [illegible] głosu [illegible] Pempek następnie głos zabrał płk. Gorski z Głównej komendy SP.

W godzinach popołudniowych junacy wzięli udział w zawodach sportowych, następnie odbyła się zabawa ludowa urozmaicona występami zespołu góralskiego.

11-brygada stacjonuje pod Dworami, gdzie odgruzowuje tereny fabryki i buduje osiedla robotnicze. W [illegible] w 180 proc. [illegible] Kompania. Przodownikami są junacy Wanko, Czechański i Nowicki. W związku z uroczystościami wręczenia sztandaru wielu junaków otrzymało wyróżnienie i awanse.

ZWIEDZAJĄC WZO ZAOPATRZ SIĘ [illegible] WSZELKIE WYDAWNICTWA O WYSTAWIE

Pożegnanie weteranów pracy

[illegible]

N. SĄCZ (r. m.) — W świetlicy Głównych Warsztatów Kolejowych [illegible] pożegnanie 16 pracowników warsztatowych, którzy po wysłużeniu lat służby zawodowej przeszli w stan spoczynku. Do tych którzy mają za sobą 40 lat pracy zawodowej (oddział wagonowy), a przeszli na [illegible] należą: J. Śliwirski, J. Hały, A. Ciapota, J. Strugalski, K. Lupa, J. Sikora i J. Gucwa.

[illegible] żegnalne wygłosił prezes Nosal, zaś imieniem „emerytów" J. Śliwirski.

W miłym nastroju koleżeńskim zabawa taneczna z udziałem orkiestry kolejowej zakończyła te uroczystość.

KRONIKA NOWOSĄDECKA

WŚRÓD ŚWIATA PRACY UPOWSZECHNIENIE PRAWA

NOWY SĄCZ (rm) — Komitet popularyzacji prawa przy Sądzie Okręgowym w Nowym Sączu odbył zebranie pod przewodnictwem prezesa s. o. M. Szablowskiego z udziałem przedstawicieli miejscowych partii, władz starościńskich i urzędów, którego było zadaniem omówienie sposobu upowszechnienia prawa wśród szerokich mas pracowniczych na terenie miasta.

Wedle ustalonego terminarza poszczególni prelegenci wygłoszą odczyty, dotyczące ustawy cywilnej, karnej, kodeksu zobowiązań, kodeksu handlowego oraz ustawy o wymierzeniu nowego [illegible]

REKONSTRUKCJA BUDYNKU STACYJNEGO W STRÓŻACH

NOWY SĄCZ (rm) — W Stróżach przystąpiono do renowacji zburzonej wskutek działań wojennych stacji węzłowej. Przy wykorzystaniu dotychczasowych fundamentów i pozostałych murów wzniesiony tu zostanie nowy budynek stacyjny, którego dotkliwie brak odczuwa personel kolejowy, mieszczący się w prowizorycznych budynkach.

BUDOWA WIADUKTU KOLEJOWEGO POD GRYBOWEM

GRYBÓW (rm) — Cofające się w popłochu wojska niemieckie zburzyły w Grybowie wiadukt kolejowy, łączący Nowy Sącz ze stacją węzłową Stróże, który dotychczas został zastąpiony przez prowizoryczny most drewniany na rzece Białej.

Ostatnio władze kolejowe przystąpiły do prac wstępnych przy budowie gigantycznego wiaduktu. Resztki filarów są rozbijane oraz gromadzony jest materiał do budowy przyczółków, które również uległy całkowitemu zniszczeniu.

ZMP NA WSI NOWOSĄDECKIEJ

NOWY SĄCZ (rm) — W lokalu ZMP w Nowym Sączu odbyła się odprawa przewodniczących kół wiejskich ZMP, której zadaniem było uaktywnienie pracy ZMP na terenie wiejskim. Postanowiono zorganizować ośrodki szkoleniowe w każdej gromadzie. Okolicznościowe przemówienia wygłosili: Gawlik (ZMP), Bargieł (PPS), Filipowicz (PPR) i por. Zakrzewski (SP).

W JORDANOWIE KURS OŚWIATOWY DLA DOROSŁYCH

NOWY SĄCZ (rm) — W Jordanowie otwarty zostanie staraniem Miejskiej Komisji Oświatowej przy szkole powszechnej kurs dla dorosłych z zakresu 7 klas szkoły powszechnej. Nauka odbywać się będzie w godzinach popołudniowych.

TABLICA PAMIĄTKOWA KU CZCI UCZNIÓW

NOWY SĄCZ (rm) — Rada pedagogiczna i koło rodzicielskie przy Państwowej Szkole Ogólnokształcącej stopnia podstawowego i licealnego im. Bolesława Chrobrego w Nowym Sączu postanowili odsłonić tablicę pamiątkową ku czci uczniów tego zakładu, poległych w kampanii wrześniowej, na polach bitew Europy w latach 1940 — 1945, w obozach koncentracyjnych i obozach [illegible]ckich. Powołano w tym celu specjalny komitet spośród grona nauczy[illegible] z dyrektorem: K. Jaroszem na czele.

Odsłonięcie tablicy pamiątkowej w gmachu zakładu nastąpi jeszcze w jesieni tego roku. Rodzice poległych, ich rodziny, koledzy, znajomi i profesorowie winni więc złożyć w kancelarii zakładu w możliwie najkrótszym terminie nazwiska poległych i zamordowanych. Młodzież rozpoczęła już zbiórkę funduszów potrzebnych na wykonanie tablicy.

[illegible]

NA ODBUDOWĘ WARSZAWY

STARY SĄCZ (rm) — W Starym Sączu odbyły się zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo szkół średnich. Mistrzostwo zdobyła drużyna Liceum Pedagogicznego (110 pkt) przed Pryw. Szkołą 11-letnią i Szkołą Zawodową.

Poszczególne wyniki przedstawiają się następująco: 50 m 1) Obrzut (Lic. Ped.); 1.500 m: 1) Gryziak (Lic. Ped.); skok wzwyż: 1) Pasznicki — 1,55; w dal: Obrzut 5,36; kula: 1) Pasznicki 8,90.

Odbyły się też zawody piłki nożnej i siatkówki żeńskiej i męskiej.

Po zawodach nastąpiło rozdanie dyplomów. Zawody prowadził doskonale prof. Śmiałek. Organizacja spoczywała w rękach samorządu szkolnego Lic. Ped. pod kierownictwem J. Krokowskiego.

30-lecie Straży Pożarnej w Ogrodzieńcu

OLKUSZ (JK) — Ochotnicza straż pożarna w Ogrodzieńcu obchodziła w tych dniach uroczystość poświęcenia motopompy, oraz 30 lecie założenia straży. Przemówienia m. in. wygłosili: wójt Zagała (w imieniu starosty olkuskiego), Jan Jarno (wiceprezes powiat. oddz. Str. Poż.) i ob. Karolak.

Straż Ogrodzieniecka należy do jednej z lepszych straży w powiecie, posiadając oddział samarytanek, które zostały kompletnie umundurowanie w czasie powyższych uroczystości. Duże zasługi w rozwoju straży w Ogrodzieńcu położył prezes jej, ob. Rogoziński.

Przemówienie tow. min. Świątkowskiego na aktywie woj. PPS w Krakowie

KRAKÓW — Podczas narady wojew. aktywu PPS przemówienie wygłosił tow. min. Świątkowski.

Po zanalizowaniu sytuacji międzynarodowej, referent omówił zadania PPS na obecnym etapie bliskiego już połączenia obu partii robotniczych w nowej Zjednoczonej Partii [illegible]. Podstawowa część referatu poświęcona była [illegible] obrad i uchwał ostat[illegible] Rady Naczelnej PPS... Zasad[n]iczą [illegible] treścią polityczną — [illegible] CKW tow. Świątkowski — było przezwyciężenie starych pozostałości oportunistyczno — nacjonalistycznych i stanowcze przejście na ideową platformę marksizmu — leninizmu. Zadaniem partii proletariackiej jest walka o socjalizm. Jednak walkę tę — stwierdza dalej mówca — należycie i konsekwentnie przeprowadzić może tylko partia stojąca na gruncie rewolucyjnej teorii marksizmu — leninizmu. Taką partią musi być PPR, taką partią musi być PPS. Aby stać się taką partią, aby nie popełnić starych błędów, trzeba wyraźnie wykazać, co było słuszne w naszej przeszłości politycznej z punktu widzenia tej rewolucyjnej teorii, co było odstępstwem a co zdradą jej podstawowych założeń.

Tow. minister Świątkowski stwierdza dalej iż... obrady CKW przyniosły zdecydowane zwycięstwo lewicy partii, dzięki czemu [illegible] zostało odrzucenie całego [illegible] ideologicznego całej reformistycznej PPS. Obrady i uchwały Rady Naczelnej PPS stanowią poważny krok naprzód w podniesieniu stopnia dojrzałości ideologicznej partii stanowią poważny wkład w dzieło walki o wspólną ideologiczną postawę przyszłej Zjednoczonej Partii.

„PPS nie była dotychczas w całości partią marksistowską — stwierdza przew. CKW PPS. Zdecydowane przejście na platformę rewolucyjnej ideologii marksistowskiej siłą rzeczy musiało pociągnąć za sobą konsekwencje organizacyjne — personalne, zarówno w postaci zmian na kierowniczych stanowiskach partyjnych, jak i w sensie [illegible] ustalenia podziału pomiędzy rewolucyjno — marksistowskim nurtem, a oportunistyczno — nacjonalistyczną i antyzjednoczeniową prawicą.

Na tej płaszczyźnie omówił następnie minister Świątkowski zagadnienie oczyszczenia szeregów partyjnych, którego podstawą ma być opinia i krytyka najniższych komórek tj. szerokich mas członkowskich.

Każdy członek PPS — stwierdza przew. CKW — musi przeżyć [illegible] przełom i przez krytykę i sa[mo]krytykę zrozumieć, że partia zdecydowanie przeszła na jedynie słuszną platformę ideologiczną marksizmu — leninizmu.

W zakończeniu referatu tow. min. Świątkowski podkreślił również konieczność usunięcia z szeregu partii nie tylko tych co pod naciskiem wrogiego obozu zeszli na manowce, lecz także tych, co ulegli demoralizacji, spadli do nizin korupcji, spekulanci, pijaństwa, hańbiąc dobre imię Partii.

„Musimy przezwyciężyć stare pozostałości oportunistyczno — nacjonalistyczne — stwierdza w zakończeniu minister tow. Świątkowski — w drodze do stanowczej krytyki i samokrytyki.

Referat tow. min. Rapackiego

Drugi referat wygłosił tow. min. Rapacki, uzasadniając w nim dwie prawdy charakteryzujące obecną sytuację. Pierwszą: „Walka trwa — Walka zaostrza się — trzeba zwyciężać". Druga: „teraz, właśnie teraz —ma klasa robotnicza najlepsze warunki zwycięstwa".

Analizując podstawy ustroju demokracji ludowej — referent stwierdził m. in. iż walka klasowa musi trwać w tym systemie, gdyż w demokracji ludowej władza wprawdzie przeszła w ręce wyzyskiwanych, ale nie usunięte zostały źródła wyzysku. I dlatego demokracja ludowa nie jest rozstrzygnięciem walki klasowej i nie może być wogóle żadnym trwałym ustrojem. „Zwyciężać — mówi tow. Rapacki — to znaczy przede wszystkim usunąć paraliżujące walkę błędy".

„...Istota błędów w myśleniu w praktyce gospodarczej jest ta sama, co istota błędów politycznych — chociaż występuje tu mniej błędnych sformułowań, więcej zaś błędnej praktyki. Poddając surowej krytyce zasadnicze, niezgodne z teorią marksizmu — leninizmu odchylenia w dziedzinie gospodarczej szeregu czołowych działaczy, tow. min. Rapacki przeprowadził również samokrytykę własnych sformułowań, stwierdzając, iż nie doceniał tempa rozwoju kapitalizmu, i tym którzy widzieli w systymie demokracji ludowej trwały ustrój nie dawał odpowiedzi na pytanie... co dalej...?

...Wynikiem tych błędów było niezrozumienie zasady „albo iść przez walkę naprzód do socjalizmu — albo cofnąć się w tył — do kapitalizmu". Głów[illegible] błędów stwierdził tow. min. Rapacki leży w reformistycznej tradycji, w szukaniu dróg pośrednich, w wymykaniu się z walki, w uległości wobec wrogich klasowo i politycznie elementów. Błędy te nie pozwoliły na wypracowanie planu dalszej walki PPS, walki za pomocą demokracji ludowej o socjalizm.

„Dlatego przyszedł czas najwyższy czas, czas ostateczny — żeby do reszty, do samych reformistycznych korzeni — wyplenić [illegible]czyć błędy, które jak kula u nogi [illegible] w walce rewo[lucyjnej] PPS". „Akcja ta jednak [illegible] razić tylko w doktry[ner]skich rozważaniach, trzeba ją zwi[illegible] z [illegible] walką i z duchem walki [illegible] szeregach klasy robotniczej. Kończąc swój referat stwierdza tow. min. Rapacki, że czyste sumienie socjalistyczne nie polega na tym, czy się działało w dobrej [illegible], ale na tym, czy się w praktyce coś dla zwycięstwa socjalizmu uczyniło. I o tym trzeba pamiętać w krytyce i samokrytyce. Trzeba pamiętać — kończy mówca nagrodzony burzą oklasków — „walka trwa — walka zaostrza się trz[illegible]

Wkrótce powstanie 22 [w]si samo[po]mocowych

Pierwsze posiedzenie Woj. Komitetu

KRAKÓW (WW) — W Krakowie odbyło się pod przewodnictwem tow. posła Łabuza pierwsze posiedzenie Wojewódzkiej Komisji Wsi Samopomocowych, powołanej na miejsce dotychczas działającego przy Woj. Zarządzie ZSCh Komi[tetu].

W skład Komisji poza działaczami ZSCh, weszli przedstawiciele Państw. Banku Rolnego, BGS, partii politycznych, [illegible] Centr. Roln. Sp. „Sam. Ch." WRN, oraz Związku Młodzieży Polskiej. Stałym przewodniczącym Komisji wybrany został tow. Będkowski.

Analogiczna przebudowa strukturalna Powiatowych i Gminnych Komitetów postępuje równocześnie na terenie całego województwa, przy czym szczególną uwagę zwraca się przy reorganizowaniu na wciągnięcie do pracy osób, stojących na kierowniczych stanowiskach w instytucjach zainteresowanych i mających wpływ na akcję organizowania wzorowych „Wsi Samopomocowych".

Wojewódzka Komisja „Wsi Sa[mopomocowych]" [illegible] 31 wsi na terenie województwa, których ludność deklarowała swój akces, zatwierdziła 22, jako odpowiadające przepisanym wymaganiom. Zatwierdzone wsie, reprezentujące typową drobno i średniorolną gospodarkę chłopską dały się poznać [illegible] strony wybitnie pozytywnego społecznego nastawienia ludności.

Na posiedzeniu uchwalono wnioski, [illegible] pomocy w rozwoju poprzez ułatwienie dostawy nawozów, nasion, in[illegible] mechanizacji rolnictwa a także elektryfikację i radiofonizację, co uczyni z tych wsi ośrodek życia gospodarczego i kulturalno - oświatowego danej gminy.

Finał osobistych nieporozumień

OLKUSZ (JK) — Na tle osobistych nieporozumień, doszło do bójki na drodze wiejskiej pomiędzy J. Kowalem z Gulzowa, gm. Pilica i T. Owijaczem z sąsiedniej wsi Mo[illegible]

Prace miejskie w Czchowie

Zarząd miejski w Czchowie przystąpi w najbliższych dniach do niwelacji i uporządkowania rynku. Na ten cel Ministerstwo Odbudowy przeznaczyło pół miliona złotych.

PRZYSTANEK NA ŻĄDANIE

Palenie wzbronione

Taki — jak wyżej — napis umieszczony jest na każdej stacji benzynowej CPN. Słusznie, że nie wolno palić, bo strach pomyśleć co by się stało, gdyby ekspiodował przypadkiem zbiornik benzyny zawierający kilka tysięcy litrów benzyny. Alea jacta sunt — mógłby powiedzieć kierownik stacji benzynowej zbierając swoje kosteczki po okolicznych dachach.

Widać ich jednak tego rodzaju perspektywy nie przerażają, skoro pozwalają palić szoferom podjeżdżającym po benzynę, ba, sami także palą.

Czy faktycznie nie ma nikogo, kto położyłby kres temu igraniu [illegible]

Odkrywamy „Harry Smitha"

W ramach festiwalu filmów radzieckich na ekranach polskich ukazał się film, nakręcony na podstawie słynnej sztuki Simonowa „Harry Smith odkrywa Amerykę". Sztuka ta, ukazująca prawdziwe oblicze pseudo wolności prasy w Stanach Zjednoczonych, grana była w ubiegłym sezonie również i na scenie teatru krakowskiego.

Realizatorom filmu — co należy specjalnie podkreślić — udało się bardzo trudne przetransponowanie teatralnego dramatu na taśmę filmową. Na pochwałę zasługuje filmowy prolog, ukazujący kontrasty życia w USA, skrajną nędzę obok wyrafinowanego zbytku.

Na ekranach naszych film ukazał się w polskiej wersji (t. zw. dubbing). Będzie on wyświetlany przez dłuższy czas po zakończeniu festiwalu i do tego czasu pozostawiamy jego szczegółowe omówienie.

Pod względem tematycznym jest to jedna z najciekawszych powieści tegorocznego programu naszych kin.

O trzy tygodnie wcześniej niż planowano

Pierwszy tramwaj ruszył na Grzegórzki

KRAKÓW (a) — W ubiegły poniedziałek Grzegórzki przeżyły bardzo uroczysty i ważny dla siebie moment: oto przed fabrykę Zieleniewskiego w godzinach popołudniowych zajechał pierwszy wóz tramwajowy oznaczony numerem 7, iluminowany lampkami elektrycznymi i przystrojony zielenią. W ten sposób nowa linia połączyła rozległy ośrodek robotniczy (poza pracownikami firmy Zieleniewski z komunikacji tej korzystać będą i inni pracownicy licznie tu rozrzuconych fabryk), — z centrum miasta. Przed Zieleniewskim wyległy tłumy robotników z dyr. tow. Kraśniewską na czele. Robotnicy z radością czytali napis, widniejący na tramwaju: „Dar dla ludzi pracy". Dar ten pochodzi z rąk tramwajarzy krakowskich i elektrowni.

Ze stopni wozu, po odegraniu Międzynarodówki, przemówił prezydent miasta prof. H. Dobrowolski, który podziękował oddziałowi [illegible] Wydziału Budowlanego i MKE za całokształt prac i podkreślił, że jest to rezultat zgodnego wysiłku robotników, techników i inżynierów.

Przedstawiciel rady zakładowej, tow. Gwizdż, podkreślił, iż opiece Prezydenta zawdzięczają robotnicy [illegible] v codziennym [illegible].

W imieniu mieszkańców dzielnicy Grzegórzki przemówił ob. Gromuś, zaś sekretarz Komitetu Dzielnicowego PPR tow. Waśkiewicz przypomniał iż rząd sanacyjny miał większe możliwości ułatwiania życia robotnikom, ale obce mu były interesy szarych rzesz pracujących.

Należy dodać, że dzięki energicznym wysiłkom MKE i Elektrowni termin połączenia Dzielnicy Grzegórzki z miastem przyśpieszono o 3 tygodnie, gdyż otwarcie nowej linii miało nastąpić dopiero 1 listopada.

Kraków interesuje się dorobkiem kulturalnym Węgier

KRAKÓW (ww) — Naukowy Instytut Węgierski w Krakowie zorganizował 11 [illegible] konferencję prasową [illegible] której wobec zebranych dziennikarzy dyrektor Instytutu profesor dr. Csorba Tibor scharakteryzował 3 letnią działalność Instytutu, [illegible]. Wypowiedzi obecnych świadczyły o dużym zainteresowaniu społeczeństwa polskiego dorobkiem kulturalno-naukowym bratniego narodu węgierskiego.

Fakt istnienia w Krakowie Naukowego Instytutu Węgierskiego stwarza wszelkie warunki, aby tu właśnie bujnie kwitło polsko-węgierskie współżycie kulturalne.

Pieśń i muzyka radziecka na koncertach krakowskich

KRAKÓW (kpm) — W ramach Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej odbędzie się w Krakowie szereg koncertów popularyzujących pieśni i muzykę rosyjską i radziecką.

24 bm. o godzinie 18.15 w sali Fil[harmonii] odbędzie się wielki kon[cert] muzyki i pieśni radzieckiej Krakowskiej Orkiestry i Chóru Polskiego Radia pod dyrekcją Jerze[go] Geria. W koncercie tym [illegible] powiększony Zespół Orkiestry i Chóru (100 osób) z udziałem solistów.

Doskonały ten zespół wystąpi również na prowincji, gdzie w ramach Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej da koncerty dla świata pracy w Mościcach, Chrzano[wie] i Białej.

WARSZAWA [illegible]

W tenisie Cracovia — Solali

KRAKÓW (AKS) — Odwlekanie w nieskończoność spotkanie tenisowe pomiędzy żywieckim Solali a Cracovią ostatecznie doszło do skutku i Cracovia po pięknej walce wygrała zupełnie zasłużenie 7:4.

Było to półfinałowe spotkanie w ramach mistrzostw okręgu krakowskiego w tenisie

KOMUNIKATY

MIEJSKI WYDZIAŁ APROWIZACYJNY zawiadamia, iż będzie wydawał karty żywnościowe na miesiąc listopad br. według kolejności ustalonej na tablicy ogłoszeń w bramie domu przy ul. 1 Maja nr 6.

STARANIEM SZKOŁY ZDROWIA Ubezp. Społ. odbędzie się 15 bm. (piątek) w sali TUR przy ul. Garbarskiej 1, o godz. 18 odczyt docenta dr Siedleckiego F. pt. „Plagi cywilizacyjne jako czynnik wywołujący choroby". Wstęp wolny dla wszystkich.

LIGA KOBIET uruchomiła naprawialnię bielizny damskiej, męskiej i pościelowej, oraz wszelkiej garderoby po cenach przystępnych. Czynna w poniedziałki, środy i piątki od godz. 16 — 19, 1 Maja 1 [illegible] tel. 547-61

CO * GDZIE * KIEDY

TEATR MIEJSKI [illegible] SŁOWACKIEGO — godz. 19 — Sen [nocy] letniej — Szekspira.

MIEJSKI STARY TEATR — duża sala — godz. 19 — Maria Stuart Słowackiego. Mała sala godz. 19.15 Seans Coward'a.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO Sen nocy letniej [illegible] komedia Szekspira.

KINA

ŚWIT: Harry Smith odkrywa Amerykę, godz. 15,30, 17.30, 19.30

APOLLO: Harry Smith odkrywa Amerykę, 16, 18, 20.

UCIECHA: Czarodziejski kwiat 15.30, 17.30, 19.30.

SZTUKA: Czarodziejski kwiat 16, 18, 20.

GDAŃSK: Polska, 16, 18, 20

WANDA: Przeczucia, 16, 18, 20

WARSZAWA: Tajemnica nocy wigilijnej, 16, 18, 20

WOLNOŚĆ: Stalowe serca, 16, 18 [illegible]

Program aktualności w sali kina „Sztuka": Najnowsza Polska Kronika Filmowa. Z przeszłości ziemi. Palace. Kubański rytm.

Kino Oświatowe: Program jak w kinie Aktualności.

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA

Ubezpieczalni Społecznej 14 10 dr Piotrowski Kazimierz, Długa 60, tel. 599-27.

W nagłych zachorzeniach w nocy: Ubezpieczalnia tel. 370-70

RADIO

14 PAŹDZIERNIKA (czwartek)

6.10 Sygnał czasu; 6.10 Dziennik poranny; 6.25 Muzyka poranna; 11.40 Audycja dla przedszkoli; 11.57 Sygnał czasu i hejnał; 14.15 Koncert życzeń; 15.00 Wiadomości Polski Południowej, 17.45 Poradnik językowy; 18.15 „Dla każdego coś miłego"; [illegible] „W pracowni uczonych wrocławskich"; 20.48 Sergiusz Rachmaninow — preludia w wyk. W. Szpilmana; 21.00 „Fundamenty" — słuchowisko J. Pytlakowskiego; [illegible] Muzyka taneczna; 23.30 Hymn. Koniec audycji

ZE SPORTU

Odmłodzony skład na Finlandię

[illegible] alkowym zebraniu [illegible] kapitanat ogło- [illegible] reprezentacyjnej na [illegible] państwowy z Finlan- [illegible] wiadomo odbędzie [illegible] niedzielę na sta- [illegible] w Warszawie. Skład ten [illegible] następujący: [illegible] — Skromny, Jurowicz, [illegible] — Barwiński, Janduda [illegible] — Tarka, Gardzik, Parpan, Wiśniewski, atak — Sąsiadek, Wawrzasiak, Mordarski, Gracz, Cieślik, Kohut, Oprych.

Jak widać więc ze składu ubył definitywnie Przecherka, który wykazuje ostatnio bardzo słabą formę. Na prawym skrzydle zagra dość nowy junior Katowic: Sąsiadek, ewentualnie nie mniej dobrze [illegible] wiadający się Wowrzyniak z Krakowa.

Atak w pierwszej połowie prowadzi Kohut. Gdyby napastnik W[illegible] się sprawił, zawód to w drugiej połowie [illegible] zagra na tej pozycji Oprych. Reszta pozycji pozostanie w niezmienionej obsadzie. W bramce zagra Skromny, mając w rezerwie Jurowicza. Tarka będzie spe[illegible]

[illegible]

Drużyna Finlandii [illegible] Warszawy specjalnym samolotem w sobotę o godz. 16. Zawody poprowadzi węgierski sędzia Bela Bar[illegible]

[illegible] WP naj później do czwartku [illegible]

Dziesięciobój odłożony

WARSZAWA (SAP) — W końcu bieżącego tygodnia miał odbyć się w Warszawie dziesięciobój. Ze względu na spotkanie z ZSRR ten termin tej konkurencji przełożono na 30 i 31 bm. Nie jest wykluczone, że w ramach dziesięcioboju weźmie udział światowej sławy zawodnik [illegible] dziecki, Lipp oraz przebywający już w Polsce Wołkow i Kuzniecow.

Juniorzy Krakowa nie wyjadą do Pragi

KRAKÓW — Ze względu na trudności w zorganizowaniu rewanżowego spotkania juniorów Praga — Kraków w dniu 7 listopada w Krakowie, zarząd KOZPN-u postanowił zrezygnować z meczu juniorów Krakowa i Pragi w dniu 28 października w Pradze.

Trzeba podkreślić, że mecz juniorów krakowskich rozegrany w ub. sobotę w Morawskiej Ostrawie był pierwszym występem juniorów polskich poza granicami kraju.

Cerdan przyjęty przez prezydenta Francji

PARYŻ (Obsł. wł.) — W ubiegły wtorek prezydent Francji Vincent Auriol przyjął na specjalnej audiencji sportowców francuskich z mistrzem świata Francji Marcel Cerdanem na czele.

Po audiencji sportowcy w kostiumach sportowych przedefilowali przez Pola Elizejskie do grobu Nieznanego Żołnierza, gdzie złożyli wie[illegible]

[illegible] w Pałacu Sportowym [illegible] specjalna akademia [illegible] udziale wielu znanych sportowców [illegible] tegorocznego zwycięzcą Tour de France Bartali na czele.

Vitkovice-Żelezniczary grać będą w Krakowie

KRAKÓW — W czasie pobytu [illegible] Krakowa w Morawskiej Ostrawie ustalono że w najbliższy [illegible]

[illegible] kiej „Vitkovice — Zelezniczary". Drużyna czeska rozegra spotkanie [illegible] „Wisła".

Bokserzy Rzymu walczyć będą we Wrocławiu

WROCŁAW (SAP) — 15 b. m. w piątek, przybywa do Wrocławia bokserska reprezentacja Rzymu, która zmierzy się z reprezentacją Wrocławia.

Sportowcy radzieccy zwyciężają w Warszawie

WARSZAWA — Na korcie centralnym WKS „Legia" w Warszawie odbył się inauguracyjny występ sportowców radzieckich, przybyłych na turnee do Polski.

Oczekiwany z wielkim zainteresowaniem pierwszy występ czołowych drużyn radzieckich, które rozegrają [illegible] terenie Polski szereg spotkań, [illegible] m pełny sukces.

W siatkówce męskiej mistrz Związku Radzieckiego — drużyna „Dynamo" z Moskwy pokonała zdecydowanie [illegible] zespół „Csepel" w stosunku 3:0 (15:0, 15:6, 15:1).

Jako drugie spotkanie rozegrano mecz w piłce koszykowej drużyn żeńskich między wicemistrzem Związku Radzieckiego MAI (Moskiewski Instytut Lotniczy) i Akademią WF [illegible]

Punkty dla MAI zdobyły: Makarowa — 11, Aleksiejewa, Moisiejewa, Jefimowa — po 8, Kozłowa i [illegible]kowskaja — po 4 oraz Szendiel — 2. Dla pokonanych Dezoni — 12, Rożończy — 4, Nemeth — [illegible] 2.

Sędziowali Jezabek (Węgry) i Szeremeta (Polska).

W trzecim spotkaniu — w koszykówce męskiej — reprezentacja Związku Radzieckiego pokonała po żywej i emocjonującej grze „Spartę" (Praga) w stosunku 42:24 (18:14).

Punkty dla zwycięzców zdobyli: Butautas — 16, Korkija — 10, Koniew — 6, Tarasow — 4, Uszakow i Aleksiejew — po 2. Dla pokonanych Benacek — 13, Kinsky — 7, Malecek 2, Vancura i Skoch — po 1. Sędziowali Szabo (Węgry) i Twardo (Polska).

Wspaniałe wyniki miotaczy radzieckich

MOSKWA — Miotaczki i miotacze radzieccy osiągnęli w tym roku szereg wspaniałych wyników poprawiając 3 rekordy Związku Radzieckiego. Nina Dumbadze podczas jubileuszowej Spartakiady [illegible] w rzucie dyskiem odległość 53,25 m. Rezultat [illegible] żący do Niemki Mauermeyer. W ciągu ostatnich 2 lat Dumbadze pobiła rekord ten już kilkakrotnie.

W rzucie dyskiem mężczyzn rekord ZSRR należy do Heino Lippa, który poprawił blisko o 1,5 m dotychczasowy najlepszy wynik rzucając 52,16 m.

O pierwszeństwo w rzucie młotem ubiegają się dwaj miotacze równej klasy: Szehtel i Kanaki. Obaj oni poprawiali kilkakrotnie w ciągu roku rekord ZSRR w tej konkurencji, który obecnie należy do Kanakiego i wynosi 56,13 m.

Na czele miotaczek kulą utrzymują się: mistrzyni Europy Tatjana Sewriukowa i Anna Andriejewa. Obie one rzucają stale ponad 14 m. Najlepszy wynik Sewriukowej w tym sezonie wynosi 14,59 m, podczas gdy Andriejewa rzuciła 14,44 m. Wyniki obu tych zawodniczek są lepsze od rekordów światowych.

Dla porównania warto przypomnieć, że Francuska Ostermeyer zdobyła złoty medal olimpijski, uzyskując w pchnięciu kulą 13,75 m.

Najlepszy wynik Sewriukowej w pchnięciu kulą Heino Lippa mistrza ZSRR w tej konkurencji, wynosi 16,86 m. i jest zarazem najlepszym rezultatem europejskim.

Oszczepniczki radzieckie Majuczaja, Czudina i Diatłowa należą bezsprzecznie do najlepszych w świecie. Najlepszy wynik Majuczaji w tym roku wynosi 48,92 m. Diatłowej zaś 47,17 m. Rekord ZSRR w tej konkurencji należy do Majuczaji i wynosi 50,32 m.

Budapeszt -- Warszawa 5:3 w zapasach

WARSZAWA — [illegible] dowe spotkanie zapaśnicze z udziałem reprezentacji Budapesztu i Warszawy. Stolicę Węgier reprezentował klub kolejarzy „Elocre". Walki miały żywy i ciekawy przebieg. Polacy ustępowali gościom w przygotowaniu [illegible] początkowego prowadzenia.

[illegible] Rokita, któremu sędziowie przyznali zwycięstwo jednogłośnie; w koguciej Kuszenda (B) położył w 13 min. Gibasa na łopatki, mając już go w 3 min. w parterze; w piórkowej Cinege (B) położył na łopatki Kaucha po 13 min walki. Aż do chwili porażki, Kauch prowadził na punkty; w lekkiej Foeroes (B) przegrał ze Świętosław[illegible] przez dyskwalifikację ponie[illegible] niesportowo; w półśredniej zdobywca brązowego medalu na Olimpiadzie Foeroes (B) położył w [illegible] Sroczyńsk[illegible] na łopatki; w [illegible] niej Csoto (B) był dwukrotnie „ściągany" do parteru przez Ko[illegible] na punkty [illegible]; w ciężkiej Vitali [illegible] macie Szajewskiego [illegible] zmiany [illegible]

Unia - Polonia Bytom 10:6

SOSNOWIEC. — Miejscowa Unia poważny kandydat na zajęcie pierwszego miejsca w swojej grupie, mimo mocno osłabionego składu spotkała się z młodą drużyną Polonii Bytomskiej. Wyniki techniczne poszczególnych walk przedstawiają się następująco (pięściarze Unii na pierwszym miejscu): w wadze muszej: Spaś wygrał na pkt. z Jaskułowskim; w wadze koguciej: Dziuro[illegible] [illegible] w wadze piórkowej: Wnuk nie [illegible] strzymał walki z Krzyżkowskim; [illegible] grał przez ko. w I. rundzie [illegible] kg. w wadze półśredniej: Widerak przegrał na pkt. z Halusem: w wadze średniej Merta nie rozstrzygnął walki z Denkiem; w wadze półciężkiej: Jaros wygrał w I. rundzie dzięki dyskwalifikacji [illegible] rowego Baranowicza: w wadze ciężkiej: Sekała zdobył okr na skutek braku przeciwnika.

Sukcesy zawodowych pięściarzy polskich we Francji

WALCZAK — MISTRZEM, A KRAWCZYK — WICEMISTRZEM

PARYŻ. — W ubiegłą niedzielę zostały rozegrane na sali Wegram dwa spotkania pięściarskie o tytuły zawodowych mistrzów Francji w wagach półśredniej i średniej. Prawdziwy [illegible] sukces naszym rodakom Walczakowi i Krawczykowi. Pierwszy odziedziczył po Cerdanie tytuł w wadze średniej, zwyciężając przez ko. w 6 rundzie Guitrega, zaś drugi po dramatycznej walce, w której obaj przeciwnicy byli dwa razy na deskach i gong uratował ich przed porażką, oddał się ostatecznie w 10 rundzie Stockowi, zadawalając się [illegible]

Program pobytu sportowców radzieckich w Polsce

WARSZAWA (SAP) — [illegible] nej jest następujący:

14 bm. Warszawa.

16 bm. w Łodzi, siatkówka kobieca i koszykówka męska.

17 bm. w Łodzi, siatkówka męska i koszykówka kobieca.

19 bm. we Wrocławiu, siatkówka i koszykówka męska i kobieca.

[illegible] w Krakowie, siatkówka kobieca i koszykówka męska.

22 bm. w Krakowie, koszykówka kobieca i siatkówka męska.

24 bm. w Warszawie, mecze z reprezentacją Polski w siatkówce i koszykówce męskiej oraz kobiecej.

[illegible] zawodów tak koalicyjnych: 15 i 18 bm. w Warszawie, 20 bm. — Gdańsk, 23 i 24 ew. tylko 24 bm. — Wrocław, 27 bm. — Katowice.

W dniu 25 bm. sportowcy radzieccy wezmą czynny udział w akcji odgruzowania Warszawy.

Część lekkoatletów radzieckich weźmie udział w marszu zorganizowanym w Warszawie w dniu 17 bm. w piątą rocznicę bitwy pod Lenino.

Program pobytu naszych gości w Warszawie przewiduje m. in. zwiedzenie Akademii WF na Bielanach oraz wspólną wieczerzę sportowców radzieckich ze słuchaczami Akademii. Sportowcy radzieccy będą gośćmi jednej z brygad Hufców Pracy „SP". Projektuje się zwiedzenie jednej z największych fabryk w Warszawie.

R 30674

Echa necl mpijskie

WARSZAWA. (SAP) — Ambasador R. P. w Anglii, Jerzy Michałowski, przywiózł do Warszawy 3 upominki dla naszych olimpijczyków. Antkiewicz za zdobycie brązowego medalu otrzymał od ambasady zegarek. Upominki dostali radio Wajs, Marcinkiewicz i Łomowski.

Zawody kolarskie w Sosnowcu

SOSNOWIEC — Staraniem Z. Wł. „Dziewiarz" w Sosnowcu został doprowadzony do stanu używalności leżący odłogiem i zarastający trawą [illegible] dionie KS Unia w Sosnowcu.

[illegible] lańskiego możność zobaczenia walki i wysiłku kolarza. Klub ten organizuje w dniu 16 bm (sobota) [illegible] larski na torze w konkurencji międzyklubowej z udziałem znanych z 1 i 17 wyścigu kolarskiego „Dookoła Polski" kolarzy KS Ruch: Wyglenda, Nowoczka, Paprockiego i innych kolarzy klubu „Victoria" z Łaszczykiem i Springerem na czele.

7 kolarzy zagłębiowskich startuje świetny Kończyński, niezmordowany Piechociński i bardzo dobrze zapowiadający się Ociepka młodszy, Iwański i Migas Jerzy.

W programie oprócz atrakcyjnego biegu amerykańskiego parami na 50 okrążeń, wyścig dla kartowiczów rekord toru i biegi australijskie.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela ZWKS „Dziewiarz", Sosnowiec, ul. Żeromskiego 1

Spartak (Moskwa) finalistą pucharu ZSRR

MOSKWA. (SAP) — Zdobywca pucharu Zw. Radzieckiego w piłce nożnej w roku 1947 Spartak (Moskwa) zakwalifikował się do półfinału tegorocznego, zwyciężając Dynamo (Kijów) 1:0

FABRYKA [illegible] „STOMIL"
Dębiec w Poznaniu, ul. Marchlewskiego 22
poszukuje:
inżyniera-chemika, technika-chemika,
inżyniera-mechanika,
technika-mechanika
[illegible] kierować do Wydziału [illegible]
(138)

Rolnicy zapowiadają ostra zimę!
Czas zatem pomyśleć również o ogłoszeniu do nowego
Kalendarza Agendy na rok 1949
który ukaże się w drugiej połowie listopada b.r.
Zlecenia przyjmują akwizytorzy. Telefonicznie 351-37

Ovovitina

ZGUBIONO legitymację Zw. Zaw. i zaświadczenie pracy Masztalski Paweł, Świętochłowice

Czy jesteś już członkiem T. P. P. R.?